

**ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V PRAZE
MASARYKŮV ÚSTAV VYŠŠÍCH STUDIÍ**

Katedra inženýrské pedagogiky

**Tvorba ŠVP pro obor Stavebnictví, zaměření Obnova památek
Making the SEP for Civil engineering specialization - Restoration of
monuments**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Autor:	Ing. arch. Petra Pánková
Studijní program:	Specializace v pedagogice
Studijní obor:	Učitelství odborných předmětů
Vedoucí práce:	Ing. Kateřina Mrázková

Praha 2016

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem svou bakalářskou práci vypracovala samostatně a použila jsem pouze podklady uvedené v příloženém seznamu.

Nemám závažný důvod proti zpřístupnění této závěrečné práce v souladu se zákonem č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) v platném znění.

V Praze dne _____

podpis: _____

Poděkování

Ráda bych poděkovala vedoucí práce Ing. Bc. Kateřině Mrázkové za trpělivost při finalizaci bakalářské práce. Dále bych chtěla poděkovat za pomoc a podporu své rodině a všem, kteří byli tak laskaví a věnovali chvíli vyplňování dotazníku.

V neposlední řadě bych chtěla poděkovat bývalým kolegům SOŠ Jarov, kteří mi pomohli při dotazníkovém šetření.

ANOTACE (ABSTRAKT)

Bakalářská práce se zabývá tvorbou školního vzdělávacího programu pro obor Stavebnictví zaměřením - Obnova památek. V teoretické části práce byla provedena analýza středních škol vyučujících předmět Obnova budov a další předměty významné v památkové péči, analýza rámcového vzdělávacího programu a učebnic možných pro použití při výuce památkové péče.

Empirická část práce byla zaměřena na tvorbu samotného školního vzdělávacího programu se zaměřením na předmět Obnova památek. V závěrečné části práce bylo provedeno dotazníkové šetření mezi žáky a učiteli středních odborných škol.

Klíčová slova

školní vzdělávací program, zaměření, obnova, památky

ANNOTATION (ABSTRACT)

Bachelor thesis deals with making the school education program for Civil engineering specialization - Restoration of monuments. In theoretic part of work was made analysis of secondary schools teaching subject Restoration of buildings and other subjects important in conservation of monuments, analysis of framework educational program and textbooks usable during teaching of conservation of monuments.

Empiric part of the work is focused on making the SEP for subject Restoration of monuments. In the last part of thesis was done a survey between students and teachers of secondary technical schools.

Keywords

school education program, specialization, restoration, monuments

Obsah

Úvod	2
Současné studium Památkové péče	3
1.1 Kde je v současnosti možné se s předmětem setkat	3
1.2 Rámcový vzdělávací program.....	6
1.2.1 RVP 36-47-M/01 Stavebnictví	6
1.3 Problematika Školního vzdělávacího programu.....	8
1.3.1 Učební plán předmětu Obnova budov vybrané školy.....	9
2 Průzkum stávající struktury památkové péče	10
2.1 Vstupní profese a orgány	10
2.2 Vstupní obory	10
2.3 Potřebné průzkumy.....	11
2.4 Analýza odborné literatury a učebnic	11
2.4.1 Technologie renovace budov	11
2.4.2 Architektura - Lexikon architektonických prvků a stavebního řemesla	11
2.4.3 Stavební památky.....	12
2.4.4 Naše stavební památky	12
2.4.5 Dějiny stavitelství	13
2.4.6 Specifika učebnic.....	13
3 Tvorba ŠVP	15
3.1 Metodika tvorby školních vzdělávacích programů SOŠ a SOU	16
3.1.1 Pracovní tým	16
3.1.2 Východiska tvorby ŠVP	17
3.1.3 Postup tvorby ŠVP.....	18
3.1.4 Struktura ŠVP, postup zpracování jednotlivých částí.....	19
4 ŠVP OBNOVA PAMÁTEK	25
4.1 Profil absolventa	26
4.2 Charakteristika školy	32
4.3 Charakteristika ŠVP	33
4.3.1 Popis celkového pojetí vzdělávání	33
4.3.2 Charakteristika obsahu a organizace výuky	33
4.3.3 Začlenění průřezových témat:.....	34
4.3.4 Způsob hodnocení žáků	34

4.3.5	Podmínky pro přijetí ke studiu:.....	34
4.3.6	Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných	35
4.3.7	Realizace BOZP a požární prevence	35
4.3.8	Způsob ukončení vzdělávání:	35
4.4	UČEBNÍ PLÁN.....	36
4.5	Přehled rozpracování obsahu vzdělávání v RVP do ŠVP	37
4.6	Učební osnova předmětu Obnova památek	38
5	Dotazníkové šetření	48
5.1	Podmínky výzkumu	48
5.1.1	Dotazníky a jejich tvorba.....	48
5.2	Průběh dotazníkového šetření	50
5.3	Vyhodnocení dotazníkového šetření mezi učiteli	51
5.3.1	Vyhodnocení dotazníkového šetření mezi učiteli SOŠ o vhodné používané odborné literatuře	52
5.4	Vyhodnocení dotazníkového šetření mezi žáky SOŠ Jarov	52
5.5	Závěr.....	53
	Seznam použité literatury	55
	Seznam tabulek.....	56
	Seznam příloh.....	56

Úvod

Ve své bakalářské práci jsem se zaměřila na tvorbu ŠVP – školního vzdělávacího programu pro čtyřletý maturitní obor Stavebnictví, zaměření Obnova památek.

Zájem o památkovou péči je v současné době na vzestupu a vzrůstá poptávka po renomovaných odbornících se zaměřením na památkovou péči. Ač lze nalézt renomované odborníky ve stavebnictví zaměřené na ekologické stavitelství, ekonomii, dopravní a vodohospodářské inženýrství, ad., odborníků na péči o památkové objekty je na současném trhu práce stále nedostatek.

Památková péče je téma velmi obsáhlé a náročné vzhledem k faktu, že necitlivé zásahy při nedostatečné odbornosti zapříčiňují nejen chátrání památky, ale také vzrůst ekonomické náročnosti ve snaze o napravení necitlivých zásahů, které mohou v některých případech být i nevratné.

Tyto problémy je možné minimalizovat již v prvopočátku v případě dostatečné vzdělanosti v problematice památkové péče. Je třeba nejen vychovávat renomované odborníky v oblasti památkové péče, ale především probouzet v mladých žácích vztah k památkám, aby byli schopni identifikovat a posuzovat památkové hodnoty v širších souvislostech.

Z tohoto důvodu myslím, že by bylo vhodné zaměřit výuku na středních odborných školách, kde je zařazen obor Stavebnictví, více na obnovu památek. V současnosti je na některých odborných středních školách obor se zaměřením Obnova budov – ten by tvořil základní stavební kámen nového zaměření, ve kterém by však byla výuka dále rozšířena o předměty zaměřené cíleně na obnovu památkových objektů.

Současné studium Památkové péče

1.1 Kde je v současnosti možné se s předmětem setkat

Zaměření Obnova památek momentálně není součástí oboru Stavebnictví na středních školách. V současné době je možné studovat památkovou péči v pravém slova smyslu pouze na vysokých školách – jako příklad lze uvést fakultu architektury ČVUT v Praze, kde je tato problematika vyučována nejkompaktněji. Žáci v rámci magisterského programu mohou zvolit modul Památková péče, kde jsou seznámeni s celkovou problematikou péče o památky. Další vysokou školou, kde je vyučována památková péče ve formě doprovodných předmětů, je VUT v Brně.

V rámci středních škol je v současné době vyučována památková péče okrajově a to v rámci oboru Stavebnictví, zaměření Obnova budov či Architektura a stavitelství ad. Zaměření Obnova budov je však v současné době zaměření nejvíce se dotýkající problematiky Obnovy památek. Další zaměření se dívají na Památkovou péči spíše z hlediska orientace v Dějinách architektury a případně v okrajových předmětech, jako je Rekonstrukce a ochrana památek.

TABULKA 1 - VYBRANÉ STŘEDNÍ ŠKOLY PRŮMYSLOVÉ ČI ODBORNÉ STAVEBNÍ NABÍZEJÍCÍ ZAMĚŘENÍ OBNOVA BUDOV

Název školy	Obor	Město
Střední průmyslová škola stavební	Stavebnictví	Plzeň, Jižní město
Střední průmyslová škola stavební	Stavebnictví	České Budějovice
Střední odborná škola	Stavebnictví	Kolín
Střední odborná škola stavební a zahradnická Jarov	Stavebnictví	Praha 9
Střední škola železniční a stavební	Stavitelství	Šumperk
Střední škola stavební	Stavebnictví	Jihlava

V rámci tohoto zaměření jsou vyučovány odborné předměty dotýkající se památkové péče – Dějiny architektury, Průzkumy staveb a předmět nejvíce se zabývající otázkou památkové péče – Obnova budov. Tento předmět je v první fázi studia zaměřen na seznámení s památkovou péčí a jejími metodami. V rámci této části studia – většinou v druhém ročníku střední školy – je na většině škol se zaměřením Obnova budov žák seznámen se současnou platnou legislativou v této oblasti, s evropskými programy péče o památky, s rozdělením památek, průzkumy, metodami průzkumu

a s dokumentací historických staveb. Ve vyšších ročnících je však předmět zacílen především na různé způsoby a metody sanací konstrukcí staveb. To je téma pro památkovou péči také stěžejní, ovšem je nutné obsáhnout další vědomosti, které problematika památkové péče obsahuje.

Vzhledem k rozsáhlosti záběru této problematiky a její propojenosti s dalšími vědními disciplínami a obory, je třeba pro dosažení odbornosti zaměřit se na tuto problematiku od nejširšího slova smyslu, až po drobnosti a detaily, které jsou pro orientaci v této problematice neméně důležité.

Na některých středních průmyslových školách, jako je např. SPŠ Dušní v Praze, je v rámci oboru Architektura a stavitelství vyučována problematika památkové péče v širším rozsahu v rámci předmětů – Architektura a dějiny umění a v posledním ročníku studia v doplňkovém předmětu zaměřeném přímo na obnovu památkových budov – Rekonstrukce a ochrana památek.

Na jiných středních školách je možno studovat podobný obor – Stavitelství a architektura. Tento obor se však památkami zabývá pouze okrajově, např. v předmětu Urbanismus a ochrana památek.

TABULKA 2 - VYBRANÉ STŘEDNÍ ŠKOLY STAVEBNÍ NABÍZEJÍCÍ ZAMĚŘENÍ STAVITELSTVÍ A ARCHITEKTURA APOD.

Název školy	Obor	Město
Střední průmyslová škola stavební, Dušní 17	Stavebnictví	Praha 1
Střední průmyslová škola Josefa Gočáda	Stavebnictví	Praha 4
Střední škola stavební - Horstav	Stavebnictví	Olomouc
Střední průmyslová škola stavební	Stavebnictví	Pardubice
Střední průmyslová škola stavební Lipník nad Bečvou	Stavebnictví	Lipník nad Bečvou
Střední průmyslová škola	Stavebnictví	Volyně
Střední průmyslová škola stavební	Stavebnictví	Valašské Meziříčí

Z uvedených faktů vyplývá, že Památková péče je v současné době vyučována spíše jako součást předmětů s širším zaměřením. V současnosti je tato problematika chápána jako okrajová doplňující čistě stavební předměty jako je Pozemní stavitelství, nebo Konstruktivní geometrie. Je však zřejmé, že pro celkové pochopení problematiky a schopnost orientace ve stavebnictví, je základní seznámení s těmito předměty nezbytné.

Ve své práci bych tedy ráda rozvedla možnost zařazení do oborů středních průmyslových či odborných škol majících ve svých čtyřletých maturitních oborech obor Stavebnictví, možnost zařazení komplexněji pojatého zaměření Památkové péče, s důrazem na hlubší proniknutí do této tematiky. V rámci tohoto zaměření by měly být zařazeny nové předměty, které rozvedou a prohloubí celkové povědomí žáků v péči o památky, avšak se zachovanou návazností na předměty čistě stavební, které jsou nutné k celkovému pochopení oboru Stavitelství.

1.2 Rámcový vzdělávací program

Rámcový vzdělávací program je kurikulární dokument, který se zabývá cíli vzdělávání. V rámci tohoto programu jsou nasměřovány cíle vzdělávání, které v konečném důsledku formují soubor způsobilostí žáka pro uplatnění a schopnost orientace v budoucím životě a povolání. Ty jsou v tomto dokumentu nazývány kompetencemi.

V rámci RVP všech typů středních škol je vyučován předmět Dějepis. V tomto předmětu je žák vedle historických událostí obecně seznámen také se základními informacemi o jednotlivých slohových obdobích, které byly vázány na společenské poměry a vzdělanost a měly vliv na způsob oblékání, životní styl, a v neposlední řadě se propisovaly do architektury, na které můžeme číst známky těchto období dodnes. Důsledky slohových období můžeme nalézt také v předmětech jako je Hudební výchova, Literatura nebo Kreslení. V těchto předmětech můžeme pozorovat rozdíly jednotlivých slohových etap, rozdíly v pohledu na svět a v názorech tehdy žijících lidí. V konečném důsledku tyto formy umění dotvářejí celkový pohled na jednotlivé etapy v historii architektury, která je z pohledu historické sounáležitosti stavebním kamenem památkové péče.

1.2.1 RVP 36-47-M/01 Stavebnictví

Obor Stavebnictví – v RVP 36 – 47 – M/01 - je vyučován na některých středních průmyslových či odborných školách s čtyřletým studiem zakončeným maturitní zkouškou. Tento dokument byl vydán Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy 28. 6. 2007. V dokumentu jsou stanoveny cíle odborného vzdělávání, dále jsou specifikovány odborné a klíčové kompetence absolventů středních škol s oborem Stavebnictví a jsou zde stanoveny kurikulární rámce vymezující obsah všeobecného a odborného vzdělávání a jeho požadované výsledky.

Pro tvorbu ŠVP oboru Stavebnictví zaměřením Obnova památek jsou zásadní odborné kompetence vymezené RVP. Mezi tyto kompetence patří – Zajišťování správy a údržby objektů – tzn., že absolvent by měl být připraven zajišťovat správu a údržbu objektů s ohledem na jejich památkovou hodnotu, dále by se měl orientovat v základních technických předpisech souvisejících se správou objektů. Dále by měl znát bezpečné postupy při dodatečných úpravách objektů a měl by být připraven na vedení příslušné dokumentace související se správou objektů.

Nové zaměření oboru Stavebnictví – Obnova památek si klade za cíl, aby nejenže byli připravováni odborníci, kteří by splňovali odborné kompetence popsané výše, ale v neposlední řadě by měli

předpoklady pro řízení stavebních a montážních prací a zároveň by byli schopni vypracovávat projektovou dokumentaci pro historické budovy i novostavby. Jakožto odborník v oblasti památkové péče by měl také zvládat zajišťovat a posuzovat přípravu a realizaci investičních akcí. (Navrhovat jednoduché stavby a příslušné části staveb včetně dodatečných stavebních úprav).

Zásadní pro tvorbu ŠVP jsou kurikulární rámce. Pro tuto bakalářskou práci jsou hlavní rámce vymezující obsah okruhů odborného vzdělávání. Mezi tyto patří okruhy tvořící nezbytnou část vzdělávání v oboru:

1) Grafická a estetická příprava zahrnující Zobrazování těles a ploch ve stavebnictví, Odborné kreslení, Technickou dokumentaci staveb a Vývoj architektury.

2) Technická a technologická příprava zahrnující Bezpečnost a ochranu zdraví při práci, nauku o Stavbě a jejích částech, o Stavebních materiálech a jejich technologiích, o Statice konstrukčních prvků, o Navrhování prvků stavebních konstrukcí a jejich technologií a v neposlední řadě Geodetická měření a katastr nemovitostí.

3) Stavební příprava a provoz obsahující Stavební zákon a související předpisy, Rozpočtování, Přípravu a realizaci stavby, Veřejné zakázky.

Tato nezbytná část je neměnná, proto zásadní pro tuto bakalářskou práci jsou profilující obsahové okruhy, které rozšiřují poznatky společných odborných okruhů. Tyto okruhy nabízí možnost specifického zaměření oboru. V současné době zahrnuje nabídka profilujících okruhů okruh – Pozemní stavby, Stavební obnova, Vodohospodářské stavby, Dopravní stavby.

Náplň obsahového okruhu Stavební obnova může sloužit jako základ při tvorbě zaměření Obnova památek.

4) Stavební obnova zahrnuje Obnovu budov (v tomto případě památek), Navrhování staveb a jejich úprav, Průzkumy staveb, Památkovou péči a část Projektů.

1.3 Problematika Školního vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program je kurikulární dokument, který zpracovává každá škola samostatně na základě rámcového vzdělávacího programu. Ve své práci jsem se zaměřila především na studium ŠVP oboru Stavebnictví zaměřením Obnova budov, jelikož se učivo tohoto zaměření částečně zabývá problematikou památkové péče. V této práci budu stavět na profilujícím teoreticko – praktickém obsahovém okruhu Obnova budov, ze kterého bude přímo vycházet předmět Obnova památek.

Jako podklad pro svou práci jsem vyhledala Školní vzdělávací program Střední odborné školy stavební a Středního odborného učiliště stavebního Kolín. ŠVP oboru Stavebnictví, zaměřením Obnova budov, je volně přístupný k nahlédnutí na webových stránkách (<http://www.ss-stavebnikolin.cz/file.php?id=350>) a ŠVP Střední odborné školy stavební a zahradnické Jarov, kde jsem měla k dispozici učební plány ŠVP jako podklad k výuce.

Předmět Obnova budov je vyučován v různých časových dotacích. Následující tabulka shrnuje časové dotace pro předmět Obnova budov různých škol. Předmět Obnova památek bude vycházet z těchto časových dotací.

TABULKA 3 - HODINOVÁ DOTACE NA VYBRANÝCH STŘEDNÍCH ŠKOLÁCH

(pozn. autora: SPŠ České Budějovice byla přidána jako příklad školy, kde je Obnova budov vyučována ve velké hodinové dotaci)

předmět obnova budov/stavební obnova			
škola	ročník	hodinová dotace/týden	celkový počet hodin
Střední odborná škola stavební a zahradnická Jarov	2	2	66
	3	3	99
	4	3	99
Střední odborná škola Kolín	3	3	99
	4	3	99
Střední průmyslová škola stavební České Budějovice	3	6	198
	4	6	198

1.3.1 Učební plán předmětu **Obnova budov vybrané školy**

Na SOŠ Stavební a zahradnické Jarov je tento předmět vyučován ve 2., 3. a 4. ročníku. Druhý ročník je věnován seznámení s problematikou památkové péče. Žák je vedle obecnějšího seznámení s problematikou Obnovy budov, jako je seznámení s trvanlivostí, stárnutím a degradačními procesy stavebních konstrukcí či seznámení s diagnostickými metodami pro průzkum staveb, seznámen také s problematikou Památkové péče, její platnou legislativou a projektovou dokumentací v procesu péče o památky. V neposlední řadě je žák seznámen se zásadami obnovy a typy prezentace historické struktury. V tomto ročníku je týdenní hodinová dotace předmětu Obnova budov 2 hodiny týdně, celkem 66 hodin za rok.

V následujícím rozpisu jsou tematické celky týkající se přímo učiva Památkové péče v zaměření Obnova budov na SOŠ Jarov.

- Diagnostické metody pro průzkumy a hodnocení staveb
- Podklady pro stavební úpravy objektů
- Státní památková péče
- Předprojektová a projektová dokumentace v procesu péče o stavební památky
- Zásady obnovy a typy prezentace historické struktury

Ve třetím a čtvrtém ročníku SOŠ Jarov je také vyučován předmět Obnova budov, zde je zaměřen již přímo na opravy stavebních konstrukcí, ať už historických či novodobých. To je samozřejmě téma i pro památkovou péči velmi podstatné, je však nutné v rámci výuky se alespoň dotknout dalších aspektů památkové péče.

2 Průzkum stávající struktury památkové péče

2.1 Vstupní profese a orgány

Profesí a orgánů, které se účastní procesu obnovy památek je jednoznačně více, než u běžné stavby. Zatímco procesu výstavby nového domu či rekonstrukce starší stavby, která nepodléhá památkové péči, se zúčastní pouze investor, architekt, autorský, technický dozor, dodavatelé stavby a schvaluje jej orgán státní správy, s rekonstrukcí památkově chráněného objektu to tak jednoduché není.

Kromě výše zmíněných osob, vstupních profesí a orgánů, jsou při obnově budov památkově chráněných přizváni i další odborníci a pracovníci. V první řadě jsou to pracovníci Národního památkového ústavu NPU, kteří vydávají stanoviska k záměru obnovy a projektu obnovy jako takovému. Dále jsou to vedle architektů, kteří by měli mít prokazatelné znalosti v oblasti rekonstrukcí památkově chráněných budov, také další významné profese, jako jsou historici, archeologové, restaurátoři a nejrůznější řemeslníci včetně uměleckých řemesel – kameníci, řezbáři. Vedle těchto uměleckých profesí do procesu obnovy památek vstupují také významnou měrou specifické profese technického zaměření, jako jsou statici či odborníci na průzkumy stavebních konstrukcí.

O obnovu památkově chráněného objektu mohou usilovat majitelé objektů, správci objektů a také různé organizace – např. neziskové, zabývající se obnovou památek (regionálních i celostátního významu). Při obnově památky se také může žádat o dotaci na obnovu, čímž jsou do procesu obnovy památky zapojeny také různé fondy a nadace.

Je tedy zřejmé, že profesí a orgánů vstupujících do procesu obnovy památky je vcelku velký počet a proces obnovy památky může být díky tomuto faktu velice namáhavý a zdlouhavý.

2.2 Vstupní obory

V návaznosti na předchozí kapitolu je zřejmé, že v procesu obnovy památek je zainteresována velká škála příbuzných oborů i oborů, které spolu zdánlivě na první pohled nesouvisí.

Základními obory vstupujícími do péče o památky jsou architektura a stavebnictví, památkářství, archeologie či ekonomie. S touto problematikou však úzce souvisí i další obory zdánlivě vzdálené, jako je např. urbanismus a krajinářství či ekologie.

2.3 Potřebné průzkumy

V oblasti péče o památky jsou průzkumy staveb nezbytnou součástí většiny projektů obnovy. Jedná se o doprovodné průzkumy archivní či urbanistické, zásadní průzkumy pro zjištění stavu památky - technické, technologické či inženýrské. Pro památkovou péči jsou dále významné průzkumy přímo se zabývající památkami – restaurátorské, archeologické či důležité stavebně-historické průzkumy, které v sobě snoubí části jednotlivých průzkumů – např. archivní průzkumy. Součástí tohoto průzkumu jsou také průzkumy IN-SITU – zaměřování, fotodokumentace, pořizování videozáznamů. Důležitá je také schopnost zpracování těchto materiálů.

2.4 Analýza odborné literatury a učebnic

Vzhledem k tomu, že předmět Obnova památek není v současnosti v učebních osnovách středních škol, není na trhu zatím k tomuto předmětu adekvátní učebnice. Pomocí internetového vyhledávače je ovšem možné nalézt studijní materiály, které by mohly být pro tento předmět doprovodné. Pro výuku tohoto předmětu by byla v současnosti vhodná kombinace odborných knih.

2.4.1 Technologie renovace budov

Autor: Ing. Oto Makýš PhD.

Nakladatelství: JAGA GROUP, S.R.O.

Rok vydání: 2004

Tato kniha pojednává o technologii renovací historických konstrukcí staveb. Může být podkladem pro výuku Obnovy budov i Obnovy památek. Obsahem knihy je základní seznámení s problematikou památkové péče a s rekonstrukcemi a renovacemi stavebních konstrukcí.

2.4.2 Architektura - Lexikon architektonických prvků a stavebního řemesla

Autor: Šefců Ondřej

Nakladatelství: Grada Publishing a.s.

Rok vydání: 2012

Knihy byla vydána roku 2012, je k dispozici na internetových stránkách. Obsahem této knihy je především obrazová terminologie architektonických prvků. Kniha je rozdělena na pět částí – tři části jsou věnovány architektonickým pojmům, čtvrtá je doplňková, věnující se okrajové problematice, pátá kapitola je přílohovou částí. Obsahem knihy je základní názvosloví staveb, popis

částí staveb, architektonických řádů a chronologie architektury. Doplnková část je věnována slovníku pojmů.

V této knize je rozpracováno důležité názvosloví a pojmy, které jsou pro památkovou péči a pochopení jejího kontextu klíčové. K lepšímu pochopení pojmů slouží obsáhlá doprovodná obrazová příloha. Vzhledem k nutnosti znalosti architektonické terminologie v problematice péče o památku, by tato kniha mohla sloužit jako významný doprovodný učební materiál.

2.4.3 Stavební památky

Autor: Martin Nekola, kolektiv autorů

Nakladatelství: Wolters Kluwer

Rok vydání: 2009

Tato publikace z roku 2009 je k dispozici v knihkupectvích, na internetových stránkách. Je zaměřena na široké spektrum problematiky památkové péče, kultivaci kulturní krajiny a architektury. V této knize jsou popsány základy památkové péče, její metody, způsoby údržby, opravy, obnovy a adaptace kulturních památek. Dále je část knihy věnována udržitelnému využívání a provozu nemovitých kulturních památek s možnostmi financování. Součástí publikace jsou i příkladové studie z České republiky i ze světa. Kniha je doplněna fotografiemi.

Tato kniha, která nejobsáhleji pojednává o problematice památkové péče – od základů památkové péče, jejího vývoje, platné legislativy (k danému roku vydání) až po limity provozu, plány zachování památky a financování památek. Tato publikace by mohla být pro výuku velmi cenná a hlavně některé její části by mohly tvořit základní učební materiál k danému předmětu napříč všemi třemi ročníky studia předmětu Obnovy památek.

Problémovým aspektem této knihy by mohla být její odbornost, a tudíž by mohla být pro žáky složitější k pochopení. Proto by bylo vždy na místě zvážit, které části použít a zda by nebyla kniha vhodná spíše jako podklad pro tvorbu učebních textů.

2.4.4 Naše stavební památky

Autor: Jaroslav Herout, Eva Smrčinová

Nakladatelství: ALBATROS

Rok vydání: 1975

Tato publikace je určena hlavně pro žáky druhého stupně základních škol. Kniha je k dostání na internetu a v antikvariátech. Kniha velmi srozumitelným způsobem seznamuje s charakteristickými

znaky jednotlivých stavebních slohů na našem území – od románského slohu až po slohy 20. a 21. století. V druhé části je kniha zaměřena hlavně na motivaci žáků, aby sami chtěli poznávat, určovat a chránit stavební památky.

Tato kniha by byla pro svou jednoduchou formu a přehlednost velmi vhodným učebním materiálem i pro méně chápavé žáky. Zároveň by v žácích mohla zesilovat zájem o obor a celkově o památkovou péči. Avšak právě vzhledem k jednoduchosti formy by se kniha neměla stát jediným podkladem pro učivo Památkové péče. Struktura tohoto učiva by měla být obsáhlejší, než daná publikace nabízí.

2.4.5 Dějiny stavitelství

Autor: Jan Bukovský

Nakladatelství: Akad. nakl. CERM Brno

Rok vydání: 2001

V této publikaci je možné nalézt stručné dějiny architektury, konstrukcí a dějiny výstavby měst. Tato publikace je na úrovni středoškolské učebnice a mohla by být vhodným doplňkovým materiálem pro výuku Obnovy památek, pro základní seznámení s dějinami a konstrukcemi historických staveb. Pokud by však cílem výuky bylo hlubší proniknutí do problematiky památkové péče, bylo by opět nutné knihu doplnit o další učební materiály.

2.4.6 Specifika učebnic

Učebnice, jinak řečeno učební pomůcky, se skládá z výkladového textu. Tento text je založen na citacích, odkazech i tabulkách. Učebnice je základním materiálem pro žáky sloužícímu k samostatnému pochopení učiva, zároveň je pro žáky největším zdrojem informací. Učebnice slouží žákům jako pomůcka při výuce, především však také při samostudiu, aby měl žák možnost udělat si v klidu představu o náplni učiva. Učebnice však tvoří doprovodný materiál výuky – žák nemusí nutně obsáhnout celé učivo v učebnici. Učebnice slouží zároveň učitelům, jako metodická pomůcka při zpracování osnovy učiva a k výběru učiva samotného.

Vzhledem k faktu, že učebnice je hlavní metodickou pomůckou učitelů pro výběr učiva a pro volbu metodického postupu, autoři učebnic by měli uzpůsobit náročnost učebního textu cílové skupině. Základem učebního textu je jasná forma zpracování, volba jazyku přizpůsobená žákům, uzpůsobená kvantitativní i kvalitativní náročnost zpracování. Učivo by mělo být pro atraktivnost doplněno o obrázky a fotografie, ať už jsou to celkové stavby nebo jejich prvky. Svou formou by mělo učivo být

podpořeno přiměřeným množstvím odborných výrazů, aby byl podpořen rozvoj tvořivosti a rozumových schopností žáků.

Učební text je členěn na několik částí. Na začátku kapitoly je krátký – motivační odstavec, uvozující dané téma. Odstavec je většinou psán tučným písmem a měl by ve čtenáři probudit zvědavost. Neměl by být příliš dlouhý, aby bylo jednoduché jej přečíst. Následuje text s hlavním obsahem učiva – text může být libovolně dlouhý, ovšem neměl by být dlouhý přespříliš. Autor by měl pamatovat na věk dětí a jejich schopnosti, pokud bude text příliš dlouhý, odradí žáka od jeho přečtení. Na konci by mělo následovat celkové shrnutí. V případě odborných textů mohou být součástí vysvětlivky, popisy, praktické příklady – např. popisy fyzikálních pokusů.

V současné době, kdy do výuky stále více vstupují moderní technologie, jsou na trhu k dostání vedle klasických knižních učebnic také elektronické učebnice. Učebnice nabízejí jednodušší pohyb mezi kapitolami, případně propojení mezi dalšími učebními materiály, videi, zajímavými úkoly doplňujícími a dovysvětlujícími danou tematiku či on-line testy, kde si může žák nabyté vědomosti rovnou ověřit. Učebnice jsou praktické pro žáky studující v zahraničí, kteří nemají přímý přístup k učebnicím v papírové formě. Nevýhodou těchto učebnic je – zvláště při vyučovacích hodinách - nutnost elektronických zařízení, jejichž přítomnost může narušit výuku a zapříčinit u žáků ztrátu koncentrace na probíranou látku. Příkladem knihy, která vyšla v elektronické podobě je již zmiňovaná kniha Naše stavební památky od Jaroslava Herouta a Evy Smrčinové, která vyšla v elektronické podobě na CD v roce 2008. (prof. PhDr. Skalková, 1999)

3 Tvorba ŠVP

ŠVP jsem tvořila na základě vlastních informací o Památkové péči z praxe, kdy jsem se zabývala obnovou památek. Toto téma není snadné uchopit, jelikož je velmi obsáhlé. Vedle nutnosti znalosti klasické stavařské profese – znalosti konstrukcí, stavebních prvků, umění vytvořit projektovou dokumentaci, základních znalostí mechaniky a stavebních materiálů, je nutné obsáhnout také způsoby obnovy historických konstrukcí – specifický přístup k historickým konstrukcím, znalost historických systémů v konstrukci, znalost rozdílných stavebních prvků a materiálů, detailů jako je kování, zdobné prvky stěn, atp.

Mimoto by žáci měli mít povědomost o problematice památkové péče jako takové – znát důvody památkové ochrany, metody obnovy, průzkumy související s památkovou péčí. Znat památkovou péči jako součásti politiky státu, znát principy obnovy památky a v neposlední řadě znát terminologii, stavební slohy a významné památky.

Všechny tyto části by bylo náročné vložit do jednoho profilového předmětu. Z tohoto důvodu by bylo vhodné zachovat základní dělení těchto předmětů, jako je Obnova památek, Průzkumy staveb, Dějiny architektury, Pozemní stavitelství, Stavební materiály, Odborné kreslení, Konstrukční cvičení, Stavební materiály, kreslení v 3D programech. Nástavbou těchto předmětů by byl předmět Památkové péče.

3.1 Metodika tvorby školních vzdělávacích programů SOŠ a SOU

Metodika tvorby školních vzdělávacích programů SOŠ a SOU je volně ke stažení na webových stránkách Národního ústavu pro vzdělávání (<http://www.nuv.cz/file/260>). V této práci jsem vycházela z této Metodiky, která je základním kamenem tvorby ŠVP. Tato publikace vznikla v rámci projektu Kurikulum S – Podpora plošného zavádění školních vzdělávacích programů v odborném vzdělávání, který je realizován Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ve spolupráci s Národním ústavem pro vzdělávání pedagogických pracovníků a také za finanční podpory Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu ČR.

3.1.1 Pracovní tým

Na začátku vývoje ŠVP stojí většinou sestavení pracovního týmu. ŠVP je možné zpracovávat samostatně, ať už ředitelem školy či učitelem případně pověřeným pracovníkem, nebo lze ŠVP zpracovat týmem pedagogických pracovníků pod vedením koordinátora tvorby ŠVP.

Problémovým aspektem při tvorbě ŠVP jednotlivcem je hlavně fakt, že jeho obsah je vizí pouze jednotlivce. V tomto případě by se mohlo stát, že se učitelé s touto vizí plně nepřijmou a dále budou vyučovat podle svých dosavadních osnov. Z tohoto důvodu je druhý způsob tvorby ŠVP vhodnější.

Postupy pracovních týmů mohou být různorodé, nutná je však spolupráce napříč předměty a předmětovými komisemi, hlavně při tvorbě učebního plánu, dále při zpracovávání klíčových kompetencí, mezipředmětových vztahů, při zařazování průřezových témat a zároveň při tvorbě učebních osnov.

V rámci řízení tvorby ŠVP má nejdůležitější úlohu ředitel školy, který nese plnou zodpovědnost za tvorbu ŠVP, sleduje postup práce a účastní se jednání řídicího týmu, může být zároveň koordinátorem ŠVP – jeho podpisem se ŠVP stává platným učebním dokumentem.

Druhou nejdůležitější osobou tvorby ŠVP je koordinátor tvorby. Tato osoba koordinuje realizaci vzdělávací strategie, vede postup zpracování ŠVP, poskytuje zpětnou vazbu, hledá potřebné zdroje informací, domlouvá nové partnery školy. Jeho práce pokračuje i po zavedení ŠVP. Spolupracuje při hodnocení a postupu naplňování ŠVP, koordinuje výuku, spolupracuje s partnery školy.

3.1.2 Východiska tvorby ŠVP

Základním kamenem ŠVP je Rámcově vzdělávací program. Důležitým aspektem tvorby je také analýza podmínek školy a požadavků trhu práce. Dále je to sebehodnocení školy, založené hlavně na hodnocení výsledků vzdělávání, hodnocení sociálního klimatu školy, identifikaci vzdělávacích strategií a hodnocení týmové práce pedagogického sboru.

3.1.2.1 Sebehodnocení školy

Jednotlivé složky sebehodnocení školy:

- Pro hodnocení výsledků vzdělávání může být podkladem uplatnění absolventů na trhu práce či při dalším studiu na vysokých školách.
- Hodnocení klimatu školy je možné odvodit z mezilidských vztahů ve škole, z kvality managementu, pedagogického sboru. Pro dobré klima je třeba podporovat také kulturu školy. Podkladem pro hodnocení mohou být názory pracovníků školy, žáků a jejich rodičů.
- Identifikace vzdělávacích strategií je hodnocení naplňování nového vzdělávacího obsahu v podobě využívání nových výukových metod podporujících výsledné požadované kompetence u absolventů školy. Identifikace může probíhat za pomoci pozorování ve vyučovacích hodinách, sebehodnocení učitelů, dotazníky mezi žáky školy, analýza prací žáků ad.)
- Hodnocení týmové práce pedagogického sboru se zabývá vztahy učitelů ke kurikulární reformě, dále zapojení pedagogických pracovníků do projektů školy, tvorby ŠVP, vzájemná komunikace a spolupráce.

3.1.2.2 Spolupráce se sociálními partnery

Důležitým předpokladem pro fungující vzdělávací systém je postupné navazování fungující spolupráce mezi školou a okolním pracovním i sociálním prostředím. Jedná se hlavně o spolupráci s rodinami žáků a zaměstnavateli – podniky a organizace, které mohou být klíčové pro budoucnost absolventa v jeho uplatnění na trhu práce.

Při procesu spolupráce je důležité, aby to nebyl jednostranný proces, ale aby se jednalo o vzájemnou výměnu nápadů a postojů.

Výsledkem spolupráce by mělo být průběžné monitorování a analýza potřeb trhu práce, formulace požadavků trhu práce a podpora realizace ŠVP sociálními partnery – hlavně co se týče odborné praxe a výcviku.

Před započítím práce na ŠVP je nutné analyzovat trh práce, vypracovat návrh konkrétních postupů spolupráce sociálních partnerů. Dále experty z řad sociálních partnerů požádat o stanovisko k navrhovaným oborům, možnostem uplatnění absolventů a v neposlední řadě zapracovat do ŠVP popis spolupráce.

Výsledkem rozboru sociálního partnerství je Analytická studie o sociálním partnerství (ASSP). Ta by ve výsledku poskytnout informaci o vzdělávací poptávce a nabídce v daných oborech.

3.1.3 Postup tvorby ŠVP

3.1.3.1 Vymezení celkové koncepce ŠVP

Základním východiskem pro tvorbu ŠVP je rámcový vzdělávací program. ŠVP zpracovává každá škola samostatně – schvaluje ho a vydává ředitel školy.

Pro každý obor je ŠVP zpracováváno samostatně, zpracovává se pro všechny formy vzdělávání vyučované ve škole.

ŠVP je možné strukturovat předmětově (s použitím učebních osnov) případně do jiných ucelených částí (př. vzdělávací moduly). Je možné jej vypracovat pro celý obor vzdělávání (pro všechny formy vzdělávání a nabízená odborná zaměření). Druhá možnost je vypracovat ŠVP samostatně pro každou formu vzdělávání nebo odborné zaměření v oboru – př. jeden ŠVP pro zaměření Pozemní stavitelství, jeden pro Obnovu budov).

ŠVP je možno zpracovat tak, aby propojovaly výuku v příbuzných oborech vzdělávání, tedy aby bylo možné po prvním ročníku přejít na jiný příbuzný obor. Aby toho bylo dosaženo, lze propojit první ročníky oboru nebo do ŠVP zahrnout společně vyučované předměty pro jednotlivá zaměření).

RVP umožňuje zaměření odborné vzdělanosti lineární – tedy na jedno povolání či na celou skupinu příbuzných povolání, jako je obor – Výrobce potravin atd.) nebo větvené – se společným základem a několika odbornými zaměřeními – žák si po absolvování společného základu zvolí některé nabízené zaměření.

Další variantou je ŠVP poskytující široké vzdělání a specifikace je umožněna v rámci některých odborných předmětů – povinných či volitelných. Tyto předměty jsou však většinou vyučovány v hodinové dotaci 1-2 hodiny týdně ve vyšších ročnících, což nelze považovat za odborné zaměření.

3.1.3.2 Postup tvorby ŠVP

Než bude započata práce na ŠVP mělo by být rozhodnuto, jaká bude celková koncepce vzdělávání v daném oboru. To znamená např., zda bude vzdělávání zaměřeno na širší oblast vzdělávání, jaké zaměření RVP nabízí, jaké jsou možnosti trhu práce apod.

Dále je třeba zvážit, jaké formy vzdělávání budou nabízeny v rámci daného oboru.

Jako další je nutné promyslet vazby mezi jednotlivými ŠVP.

Dále zda bude zvolen klasický či modulární způsob zpracování ŠVP.

Jedním z nejdůležitějších aspektů je požadovaný výsledný profil absolventa.

Dále je při tvorbě ŠVP třeba dohodnout: vzdělávací strategii a celkové pojetí vzdělávání, rozvržení vzdělávacího obsahu RVP do jednotlivých předmětů, strategii rozvíjení klíčových kompetencí a realizaci hlavních výukových strategií, strategii vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, možnosti spolupráce se sociálními partnery, přibližný rozsah ŠVP a jednotlivých částí.

Následně je nutné zpracovat návrh:

- Profilu absolventa
- Učebního plánu
- Učebních osnov
- Charakteristiky ŠVP
- Další částí ŠVP

3.1.4 Struktura ŠVP, postup zpracování jednotlivých částí

Jednotlivé části ŠVP

- Úvodní identifikační údaje
- Profil absolventa
- Charakteristika vzdělávacího programu
- Učební plán

- Přehled rozpracování obsahu vzdělávání v RVP do ŠVP
- Učební osnovy nebo vzdělávací moduly
- Popis materiálního a personálního zajištění výuky v daném ŠVP a oboru vzdělávání
- Charakteristiku spolupráce se sociálními partnery při realizaci daného ŠVP

Součástí ŠVP může být také celková charakteristika školy.

3.1.4.1 Titulní list a identifikační údaje:

Titulní list musí obsahovat především – název ŠVP, Kód a název oboru, Délku a formu vzdělávání, Platnost ŠVP.

- Název ŠVP – měl by být vyjádřením vztahu k danému oboru vzdělání, pro všechny formy vzdělávání by měl být jednotný
- Kód a název oboru – na ŠVP je uveden jen kód uvedený na RVP
- Délka a forma vzdělávání – bude uvedena délka studia daného oboru – např. čtyřleté studium a forma – např. denní nebo dálkové studium
- Platnost ŠVP – bude uveden datum a ročník, kdy vejde ŠVP v platnost
- Platnost ŠVP stvrzuje svým podpisem ředitel školy

3.1.4.2 Profil absolventa ŠVP

Tato část je nejdůležitější částí ŠVP. V této části ŠVP jsou charakterizovány kompetence absolventa, které vymezuje RVP. Od profilu absolventa je odvozena koncepce a obsah ŠVP.

Obsah této části:

- Výčet stěžejních klíčových a odborných kompetencí absolventa
- Popis uplatnění absolventa v praxi – popis vymezuje povolání vhodná pro absolventa oboru
- Kód a název oboru vzdělání, další údaje stanovené RVP – pro každé ŠVP je zpracován samostatný Profil absolventa. Pokud se jedná o větvený ŠVP, bude stanoven společný základ a dále soubor kompetencí pro každé zaměření. Je možné vytvořit jednotný profil absolventa pro různé formy vzdělávání, pro zkrácené studium je však vhodné vypracování samostatného Profilu absolventa.

Kompetence absolventa zahrnují kompetence odborné a kompetence klíčové. Kompetence odborné jsou vztaženy přímo k oboru vzdělání, kompetence klíčové naopak rozvíjejí obecné předpoklady

žáků. V ŠVP jsou uváděny kompetence, které jsou významné pro daný obor a pro uplatnění na trhu práce.

3.1.4.3 Charakteristika ŠVP

Jinak řešeno písemné vyjádření strategie ŠVP.

Není nutné, aby charakteristika byla rozsáhlá, měla by však vykreslovat celkový obraz vzdělávání. Měla by charakterizovat zvláštnosti forem vzdělávání a žáků v oboru. Pro každou formu se tedy zpracovává zvlášť.

Obsah této části:

- Popis celkového pojetí vzdělávání v daném programu – v této části je vysvětleno celkové pojetí vztahu ŠVP, RVP a profilu absolventa - zda je pojetí ŠVP úzce profilované nebo nabízí širší škálu uplatnění. Dále objasňuje vzdělávací strategii, která bude uplatňována ve výuce, ve vztahu k obsahu vzdělávání a k žákům. Jsou zde uvedeny další aktivity, které jsou zařazovány ve výuce i mimo ni.
- Organizace výuky – v této části je popsán způsob zajišťování specifických vzdělávacích činností, ať už během celého studia, nebo v průběhu školního roku. Především se jedná o charakteristiku teoretického vyučování vzhledem k formě vzdělávání a podmínkám školy a o popis praktického vyučování – odborné praxe, střídání týdnů teoretického vyučování a praktického výcviku ad.
- Způsob hodnocení žáků – v této části budou stanoveny obecné a společné zásady později používané při hodnocení, na jejichž základě mohou také žáci hodnotit své výkony. Jsou uvedeny způsoby hodnocení dalších vzdělávacích aktivit – projektů, odborné praxe ad.) Pozornost by měla být také věnována hodnocení klíčových kompetencí.
- Vzdělávání žáků se speciálními potřebami a žáků mimořádně nadaných – v ŠVP je tato kapitola řešena pouze v denní formě studia, pokud se nejedná o zdravotně postižené žáky vzdělávající se v jiných formách studia. V této části budou charakterizovány skupiny žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, které se mohou dle daného ŠVP vzdělávat a způsob vzdělávání (forma individuální či skupinové integrace), dále používané metody práce s těmito žáky. V rámci této kapitoly budou rozpracovány i způsoby podpory zájmu o studium nadaných žáků.

- Realizace BOZP a požární prevence – stručně bude rozepsán způsob zajištění BOZP žáků při vyučovacích (včetně praktického vyučování) a při školních aktivitách mimo vyučovací hodiny, jak vést žáky obecně k bezpečnému chování.
- Způsob ukončení vzdělávání – bude popsán hlavně obsah, forma a organizace profilové části maturitní zkoušky a budou uvedeny předměty volitelné části maturitní zkoušky.

3.1.4.4 Učební plán

Učební plán je vyvozen z kurikulárních rámců a z rámcového obsahu vzdělávání v RVP. Časové dotace, které uvádí RVP – týdně i celkem – jsou závazné. Je možno je navýšit, nikoli však jejich počet snižovat. Pro všechny formy vzdělávání jsou učební plány zpracovávány samostatně. Je možné učební plán upravit na základě ověření výsledků a zkušeností z výuky.

Obsah této části:

- Tabulka s přehledem vyučovacích předmětů – obsahuje seznam vyučovacích předmětů, hodinovou dotaci, rozvržení v jednotlivých ročníkách. Předměty jsou děleny na povinné, volitelné a nepovinné. Volitelné předměty jsou do výuky přidávány většinou ve vyšších ročnících a v takovém počtu, aby měl žák možnost výběru. Nepovinné předměty nejsou počítány do celkového počtu hodin. Do povinných vyučovacích předmětů jsou zařazovány také předměty praktického vyučování. Zároveň musí být z tabulky čitelné, kolik cizích předmětů bude žák studovat.
- Poznámky k učebnímu plánu – jsou uváděny, pokud je vhodné vzhledem k organizaci výuky uvést doplňující informace.
- Přehled využití týdnů ve školním roce – v této části je uvedena tabulka, kde je rozepsáno využití týdnů školního roku – týdny vyučování, sportovních výcviků, odborných praxí ad. Tato tabulka se uvádí v případě denního studia.
- Počet týdnů výuky ve školním roce: počet týdnů není závazně stanoven, škola si jej určuje sama. Pro vyučování je však většinou počítáno se 40 týdny výuky.

3.1.4.5 Přehled rozpracování obsahu vzdělávání v RVP do ŠVP

Rozložení jednotlivých vzdělávacích oblastí, obsahových okruhů a dalších vzdělávacích aktivit RVP ve vyučovacích hodinách je sumarizováno v tabulce. Dále je zde vyjádřeno využití daných hodin a informace o splnění minimálního počtu hodin RVP. Tato tabulka je významným materiálem pro přehled nejen pro školní tým, ale i pro externí kontrolory – př. školní inspekci.

Tato část by měla být zpracována v závěru práce na ŠVP. Tato tabulka slouží ke kontrole dodržení počtu vyučovacích hodin a zároveň zpracování obsahu vzdělávání do jednotlivých předmětů – to se týká především okruhů či oblastí vzdělávání rozložených do více předmětů.

Významné východisko pro zpracování této části ŠVP je Rámcové rozvržení obsahu vzdělávání v RVP, které je uvedeno v následující tabulce.

TABULKA 4 – RÁMCOVÉ ROZRŽENÍ OBSAHU VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací oblasti a obsahové okruhy	Minimální počet vyučovacích hodin za celou dobu vzdělávání	
	týdenních	celkových
Vzdělávání a komunikace v CJ	5	160
Vzdělávání a komunikace v cizím jazyce	10	320
Společenskovědní vzdělávání	5	160
Přírodovědné vzdělávání	6	192
Matematické vzdělávání	12	384
Estetické vzdělávání	5	160
Vzdělávání pro zdraví	8	256
Vzdělávání v ICT	6	192
Ekonomické vzdělávání	3	96
Grafická a estetická příprava	10	320
Technická a technologická příprava	24	768
Stavební příprava a provoz	3	96
Profilující okruh	18	576
Disponibilní hodny	15	480
Celkem	130	4160

3.1.4.6 Tvorba učební osnovy

Tento dokument vymezuje didaktickou osnovu vycházející z profilu absolventa a z kurikulárních rámců v RVP, opírá se o moderní pojetí pedagogiky.

Části učební osnovy:

- Záhloví – v této části je uveden název vyučovacího předmětu, hodinová dotace – týdenní (počet hodin týdně) a celková (počet hodin týdně x počet týdnů).
- Pojetí vyučovacího předmětu – úvodní část, je tvořena jako první, skládá se z obecného cíle, charakteristiky učiva, z cílů vzdělávání, z výukových strategií, hodnocení výsledků žáků a popisu přínosu předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat. V obecném cíli je uvedeno hlavní poslání předmětu ve vzdělávacím programu a jeho podíl na utváření profilu absolventa. Charakteristika učiva popisuje hlavní části učiva, princip, na jakém bylo učivo vybíráno, souvislost s učivem v RVP.
- Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – obsahy vzdělávání

Směřování výuky v oblasti cílů, postojů, hodnot a preferencí – naplnění afektivních cílů vzdělávání – není možné garantovat, lze o ně pouze usilovat. Je zde možné rozpracovat i některé klíčové kompetence, kompetence k BOZP, k dodržování kvality práce, ekonomickému jednání.

Strategie výuky – zde jsou uvedeny určující strategie výuky – hlavní metody a formy výuky.

Hodnocení výsledků žáků – zde bude konkrétně rozepsán způsob hodnocení a konkrétní výsledky, které budou hodnoceny – př. počet písemných a grafických prací ad.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat – zde je stručně uvedeno, které klíčové kompetence a průřezová témata budou ve výuce rozvíjeny a jak.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – rozpis učiva obsahuje nejen učivo, ale také plánované výstupy – výsledky vzdělávání

4 ŠVP OBNOVA PAMÁTEK

Použitá literatura: http://www.spsstavcb.cz/download2/77_595_cs_svp_pos.pdf

<http://www.ss-stavebnikolin.cz/file.php?id=350>

Školní vzdělávací program 36-47-M/01

Stavebnictví – Obnova památek

Název a adresa školy: _

Název školního vzdělávacího programu: Stavebnictví – Obnova památek

Obor: 36-47-M/01 Stavebnictví

Zřizovatel školy: _

Stupeň poskytovaného vzdělání: 4 roky, denní

Způsob ukončení a doklad o dosažení středního vzdělání: maturitní zkouška, vysvědčení o maturitní zkoušce

Ředitel: _

Platnost: _

4.1 Profil absolventa

Pracovní uplatnění absolventa:

Absolvent oboru 36-47-M/01 Stavebnictví je pracovníkem technicko – hospodářského zaměření. Má úplné středoškolské všeobecné a odborné vzdělání. Získané maturitní vysvědčení zaručuje možnost pokračování ve studiu na jakékoli vysoké škole, převážně však na vysoké škole stavebně technického zaměření. Studium oboru Stavebnictví je zaměřeno na přípravu žáků pro práci v projekci, ve stavební výrobě, přípravě staveb a realizace rekonstrukcí.

Všeobecně vzdělávací složka výuky absolventa je charakterizována rozličnými vědomostmi a dovednostmi, které napomáhají absolventovi k:

- schopnosti pohotové reakce, ke kultivovanému ústním i písemným vyjadřování v mateřském jazyce
- pozitivnímu vztahu k literárním dílům a k dalším druhům umění, chápání jeho společenské a umělecké hodnoty, hlavních vývojových etap
- orientaci ve světových dějinách a ve vývoji České republiky
- vědomosti o právech a povinnostech jedince, jeho vztahu ke společnosti, státu
- základním povědomostem o filozofických směrech
- osvojení si matematických dovedností na středoškolské úrovni
- základním fyzikálním a chemickým znalostem, dokáže je aplikovat
- rozvoji pohybových schopností absolventa

Klíčové kompetence absolventa:

Kompetence k učení

- Dokázat pracovat s textem, být schopen vyhledávat a zpracovávat informace, vyhledávat informační zdroje
- K získávání zkušeností a učení využívat nabyté zkušenosti a zkušenosti jiných lidí
- Dokázat se hlavně ve svém oboru dále samostatně vzdělávat a rozvíjet své schopnosti
- Být schopen efektivního učení

- Dokázat si nastavit vhodný studijní režim a zvolit vyhovující techniku učení

Kompetence k řešení problémů:

- Být schopen samostatného řešení problémů
- Rozumět zadávaným úkolům, dokázat určit jádro problému, vyhledávat potřebné informace a navrhnout způsob řešení problému – být schopen toto řešení odůvodnit a ověřit jeho správnost
- Při řešení problémů využívat různé metody myšlení – logické, matematické, empirické a myšlenkové operace.
- Ke splnění úkolů využívá dříve nabytých znalostí a zkušeností, dokáže vhodně volit prostředky a způsoby k nalezení řešení (rozličné metody, pomůcky, studijní literaturu)
- Je schopen týmové spolupráce při řešení problémů

Komunikativní kompetence:

- Rozumět důležitosti znalosti cizích jazyků pro budoucí uplatnění, mít vnitřní motivaci k prohlubování svých jazykových znalostí v rámci celoživotního vzdělávání
- Být způsobilý cizojazyčně komunikovat nejméně v jednom cizím jazyce
- Aktivně se zúčastňovat diskusí, obhajovat své postoje a názory
- Srozumitelně a souvisle formuluje své názory a myšlenky
- Být schopen jazykového vyjadřování dle potřeb budoucí odborné kvalifikace – rozumět pracovním pokynům, odborné terminologii
- Zaznamenávat důležité myšlenky z textů a mluvených projevů – přednášky, učební texty, diskuse
- Využívat různé způsoby komunikace, dokázat se vhodně prezentovat v mluveném i psaném projevu

Personální a sociální kompetence

- Znat reálně své schopnosti – fyzické i duševní, dokázat vyhodnotit důsledky svého jednání
- Svěřené úkoly plnit odpovědně a svědomitě

- Být schopen adaptace na rozdílné pracovní a životní podmínky, být finančně gramotný, schopný vyhodnocovat a řešit ekonomické a sociální situace
- Být schopen přijímat pozitivní i negativní kritiku, a těžit z ní životní zkušenosti
- Napomáhat tvoření pozitivních mezilidských vztahů, nenechávat se ovlivnit předsudky a stereotypy – být schopen vlastního objektivního názoru
- Být schopen týmové spolupráce

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- Uvědomovat si národní a osobnostní identitu, být schopen adaptace v multikulturním prostředí, tolerovat kulturní a národnostní odlišnosti, stavět se záporně ke xenofobii, nesnášenlivosti a diskriminaci
- Respektovat práva a osobnosti druhých
- Jednat v souladu se zásadami společenského chování a morálními principy, uznávat hodnoty demokracie
- Znat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za svůj život a spoluodpovědnost za bezpečnost života a zdraví ostatních
- Dokázat vzít odpovědnost za své činy, jednat samostatně a to nejen ve vlastním zájmu
- Mít pozitivní vztah ke kultuře – národní i světové, uznávat národní hodnoty i tradice

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- Dokázat vyhledat a hodnotit informace o pracovních a vzdělávacích příležitostech, vyhledávat informace za pomoci poradenských služeb v oblasti vzdělávání i pracovních příležitostí
- Mít základní povědomost o právech a povinnostech zaměstnanců a zaměstnavatelů
- Dokázat se orientovat na trhu práce, znát možnosti uplatnění na trhu práce ve svém oboru i aktuální pracovní příležitosti
- Mít reálnou představu o platových a pracovních podmínkách v oboru, o požadavcích zaměstnavatelů
- Znat základní pravidla podnikání – jeho ekonomické, právní, administrativní aspekty

Matematické kompetence

- Za pomoci matematických dovedností dokázat řešit složitější úlohy v praxi

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- Využívat možnosti informačních technologií ve výuce i v praxi

Odborné kompetence *(nově navrhované)*

Teoretické znalosti v oblasti památkové péče, terminologie a konstrukcí historických staveb

- Orientovat se v Dějinách architektury – znát jednotlivé stavební slohy na našem území i v zahraničí.
- Orientovat se v problematice památkové péče, ať už z právního či historického hlediska. Znat organizace zabývající se ochranou památkového fondu a památky zapsané na seznamu UNESCO.
- Orientovat se v rozdělení památkového fondu a v odborné terminologii historických stavebních konstrukcí i současných staveb.
- Rozeznat od sebe historické konstrukce na základě jejich výtvarného ztvárnění a konstrukčních detailů. Být schopen zařazení konstrukce do slohového období a zevrubné datace.

Znat historické postupy provádění staveb včetně používaných materiálů

- Znat historické způsoby provádění staveb, ať už z materiálového či konstrukčního hlediska. Mít schopnost rozpoznat výhody některých historických stavebních postupů v současné praxi péče o památky. Být schopen objektivně zhodnotit, kdy je vhodné zvolit metodu historickou a kdy je lepší přistoupit k moderním metodám rekonstrukce vzhledem k efektivitě práce, ekonomickému hledisku, citlivosti stavebního zásahu a estetické hodnotě výsledku.
- Mít znalosti v oblasti historických způsobů sanace staveb a znát jejich výhody i nevýhody. Dokázat tyto znalosti aplikovat v praxi.

Vypracovávat projektovou dokumentaci

- zpracovat předprojektovou přípravu – zaměřit a zdokumentovat současný stav objektu, být schopen vyhledat – v publikacích, v archivech ad. - podklady pro projektovou dokumentaci. Tyto podklady dokázat správně vyhodnotit a zpracovat.
- Odborně zpracovat projektovou dokumentaci k rekonstrukcím i novostavbám. Znat jednotlivé stupně projektové dokumentace a znát odlišnosti mezi nimi.
- Vypracovat projektovou dokumentaci v elektronické podobě za pomoci softwarového vybavení – (př. program 3D Grafika).

Zajišťovat správu a údržbu objektů

- Vyznat se v závadách historických konstrukcí. Znat rozličné postupy – moderní i historické používané v současnosti i minulosti k obnově budov jako takových.
- Dokázat vyhodnotit a rozhodnout o správnosti postupů při opravách budov, zvláště památkově chráněných. Dbát na reverzibilitu a umírněnost stavebních zásahů. Zajistit správnou údržbu a opravy objektu.
- Vyznat se nejen v historických stavebních konstrukcích, ale také v detailech. Dokázat posoudit, kdy je vhodné odstranit novodobé necitlivé zásahy či nevhodné prvky a navrhnout vhodné způsoby nápravy.

Znat průzkumy staveb

- Znat postupy průzkumů staveb především týkajících se historických konstrukcí. Vědět, kdy a které postupy průzkumů v praxi aplikovat.
- Dokázat zpracovat stavebně historický průzkum se všemi jeho náležitostmi včetně dohledání archivních rešerší, fotografické dokumentace, zpracování zaměření a textové části. Na základní úrovni dokázat identifikovat slohový vývoj objektu.

Dbát na ochranu zdraví při práci

- Mít osvojené návyky bezpečné pracovní činnosti. Dbát na ochranu zdraví při práci. Chápat, že ochrana zdraví je nedílná součástí práce, že je nutné chránit vlastní zdraví

i zdraví spolupracovníků. Znat zásady první pomoci. Dodržovat základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

Usilovat o nejvyšší kvalitu své práce a služeb

- Dbát na dodržování zákonů, vyhlášek a norem při zpracovávání projektové dokumentace a realizací staveb a rekonstrukcí.
- Mít na mysli, že kvalita práce určuje mimo jiné konkurenceschopnost a celkově tvoří dobré jméno.

Jednat v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje

- V pracovním i osobním životě brát na zřetel náklady, výnosy i zisk, vliv na životní prostředí a sociální dopady. Hospodařit efektivně se svými finančními prostředky, s energiemi, odpady a vodou.

4.2 Charakteristika školy

Tato část ŠVP je věnována charakteristice konkrétní školy. Byla by pro každou školu specifická. Z toho důvodu Jsou vypsány pouze části společné pro střední školy, které by vyučovaly obor Stavebnictví zaměřený na obnovu památek.

Název školy: _

Adresa: _

Název ŠVP: Stavebnictví – Obnova památek

Platnost: _

Dosažené vzdělání: Střední vzdělání s maturitní zkouškou

Vzdělávací program: RVP 36-47_M/01 Stavebnictví

Délka studia v letech: 4

Střední škola může být soukromá / veřejná. (V této části by byl uveden zřizovatel školy.)

Škola nabízející čtyřleté studium zakončené maturitní zkouškou. Studium je určeno absolventům základního vzdělávání.

Absolventi střední školy oboru zakončeného maturitní zkouškou mohou pokračovat ve studiu Stavitelství či Architektury na vysoké škole.

4.3 Charakteristika ŠVP

4.3.1 Popis celkového pojetí vzdělávání

Studijní obor Stavebnictví v sobě propojuje všeobecné a odborné vzdělávání na úrovni středoškolského vzdělání, které dává žákovi předpoklady pro činnosti související s navrhováním, rekonstruováním a realizací staveb. Žák může samostatně rozšiřovat své vzdělání v rámci volitelných a nepovinných předmětů.

Zaměření vychází ze změny orientace stavebních technologií od prefabrikovaných zpět k tradičním technologiím, navrácení se k adaptacím a ke zvětšení objemu rekonstrukcí objektů. Předměty jsou nastaveny tak, aby žák svými vědomostmi splňoval podmínky praxe v rámci České republiky, ale i v zahraničí.

Žák je od počátku veden k zamyšlení se nad souvislostmi mezi stavební a ekonomickou stránkou stavebního díla. Žák je veden k přemýšlení nad dopady stavební činnosti na životní prostředí, je nabádán k dodržování technických zásad a norem, k znalosti zásad požární bezpečnosti.

4.3.2 Charakteristika obsahu a organizace výuky

Obsah oboru Stavebnictví vyplývá z Rámcového vzdělávacího programu pro obor 36-47-M/01 Stavebnictví. Učební plán oboru zahrnuje všeobecně vzdělávací a odbornou složku učiva, jeho součástí jsou povinné a nepovinné předměty.

Organizace výuky: Studium je denní čtyřleté, je zakončeno maturitní zkouškou – poskytuje úplné střední odborné vzdělání. Absolvent školy obdrží vysvědčení o maturitní zkoušce a může pokračovat ve vzdělávání na libovolné vysoké škole – převážně stavebně – technického zaměření.

Metody a formy vzdělávání jsou součástí úvodu vyučovacích předmětů. Tyto metody si volí vyučující sám dle momentální potřeby vyučovacím předmětu a charakteru učiva. Významnou Složkou výchovy je také vykonávání odborné praxe, která je do výuky zařazena v 1. – 3. ročníku. Praxe trvá tři týdny a je soustředěna do období maturitních zkoušek.

4.3.3 Začlenění průřezových témat:

Tyto témata mají velký význam v rozvoji žákovy osobnosti, rozvíjí klíčové kompetence žáka. Jsou součástí celého vyučovacího procesu.

4.3.4 Způsob hodnocení žáků

V rámci hodnocení je brán zřetel na nabyté teoretické i praktické dovednosti žáků. Hodnocení podléhá platné legislativě. Žák je hodnocen průběžně písemnou i ústní formou.

Při hodnocení žáků je brán zřetel na výchovnou funkci hodnocení, žáci jsou vedeni ke schopnosti sebehodnocení a objektivního přijímání a posuzování zpětné vazby od vyučujícího i spolužáků.

Klasifikace v předmětech s převahou teoretického zaměření: Přesnost, výstižnost a ucelenost nabytých poznatků, správnost jazykového ústního i písemného projevu. Schopnost uplatnění vědomostí při řešení teoretických a praktických úkolů. Kvalita myšlení – logika, samostatnost a tvořivost. Aktivní zájem a zapojení do činností ve výuce, schopnost samostatného studia.

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření: Kladný vztah k práci, pracovnímu kolektivu. Osvojení si praktických dovedností, schopnost využívat při pracovních činnostech nabytých teoretických znalostí, aktivita, samostatnost a tvořivost. Kvalita výsledků a schopnost organizace práce včetně obsluhy zařízení a přístrojů. Dodržování BOZP a péče o životní prostředí při práci – hospodárná práce s energiemi, surovinami.

Škola informuje rodiče o výsledcích studia na třídních schůzkách, případně na webových stránkách školy.

4.3.5 Podmínky pro přijetí ke studiu:

Ke studiu jsou přijímáni žáci s úspěšně ukončeným základním vzděláním, školní docházkou a kteří úspěšně splnili kritéria pro přijetí na školu.

4.3.6 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných

Za žáky se speciálními vzdělávacími potřebami se považují žáci s postižením pohybovým, sluchovým, mentálním, s poruchami učení a kombinovanými vadami, dále žáci zdravotně znevýhodnění – s oslabeným zdravím, dlouhodobě nemocní, sociálně znevýhodnění žáci.

Tento obor je vzhledem ke svému charakteru a budoucího pracovního uplatnění žáků, nevhodný pro zrakově postižené žáky, žáky mentálně narušené. Dále žáky s těžkým sluchovým postižením a kombinovanými vadami.

4.3.7 Realizace BOZP a požární prevence

Požadavky na dodržování bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a vyučování jsou v souladu s vyhláškou č. 263/2007 Sb. a zákona č. 262/2006 součástí školního řádu.

Při zahájení školního roku je vždy provedeno školení žáků i pracovníků školy, o kterém je veden záznam. Při praktickém vyučování před začátkem obsluhování nového zařízení či přístroje jsou žáci pokaždé opětovně proškoleni. Před akcemi mimo vyučovací hodiny – exkurze ad. – jsou žáci také speciálně proškoleni.

Žáci jsou také na základy zákona č. 133/1985 o požární ochraně ve znění pozdějších předpisů, proškoleni v oblasti požární prevence. V rámci odborného výcviku a odborných předmětů jsou žáci seznámeni s požárními riziky.

4.3.8 Způsob ukončení vzdělávání:

Dle zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školní zákon) ve znění pozdějších předpisů, je organizována státní maturitní zkouška. Dokladem o dosaženém vzdělání je vysvědčení o maturitní zkoušce v oboru Stavebnictví, zaměření Obnova památek.

Součástí maturitní zkoušky je společná a profilová část. K úspěšnému zakončení středoškolského vzdělání je nutné úspěšně vykonat obě části zkoušky. Společná maturitní zkouška se skládá z 2 částí – českého jazyka a volitelného cizího jazyka nebo matematiky.

Profilová část se skládá z 3 maturitních zkoušek – obhajoba maturitní práce – obhajoba části výkresové dokumentace rekonstruovaného objektu, Pozemní stavitelství (ústní zkouška před maturitní komisí), profilující okruh Obnova památek (ústní zkouška před maturitní komisí).

4.4 UČEBNÍ PLÁN

V učebním plánu jsou uvedeny týdenní hodinové dotace jednotlivých předmětů. Všechny předměty uvedené v učebním plánu jsou povinné.

TABULKA 5 – UČEBNÍ PLÁN STUDIJNÍHO ZAMĚŘENÍ OBNOVA PAMÁTEK

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	Σ ročníky
Český jazyk a literatura CJL	3	2	2	3	10
Cizí jazyk AJ/NJ/FJ ad.	3	3	3	4	13
Občanská nauka OBN	1	1	1		3
Dějepis DEJ	1	1			2
Matematika MAT	4	3	3	4	14
Fyzika FYZ	1	1	1	2	5
Chemie Ch	1				1
Zásady přírodních věd ZPV	1				1
Tělesná výchova TV	2	2	2	2	8
Informační a komunikační technologie INF	2				2
CAD systémy CAD		2	2	2	6
Deskriptivní geometrie DEG	2	2			4
Odborné kreslení ODK	1				1
Ekonomika ECO			2	2	4
Stavební materiály STM	3				3
Stavební mechanika SME		2	2		4
Geodézie GEO		1			1
Pozemní stavitelství POS	2	2	2	2	8
Architektura ARC		2	2		4
Konstrukční cvičení KOC	2	3			5
Praxe PRX	3	3	2		8
Obnova památek OBP		2	3	3	8
Stavební provoz			1		1
Průzkumy staveb PS		1			1
Stavební konstrukce STK			2	2	4
Památková péče PP				1	1
Projekt PRO			3	5	8
Σ ročníky	32	33	33	32	130

4.5 Přehled rozpracování obsahu vzdělávání v RVP do ŠVP

TABULKA 6 – ROZPRACOVÁNÍ OBSAHU V RVP DO ŠVP

	číslo učebních materiálů	Vzdělávání a komunikace v cizím jazyce	Společenskovědní vzdělávání	Přírodovědné vzdělávání	Matematické vzdělávání	Estetické vzdělávání	Vzdělávání pro zdraví	Vzdělávání v ICT	Ekonomické vzdělávání	Grafická a estetická příprava	Technická a technologická příprava	Stavební příprava a provoz	Obnova památek	Disponibilní hodiny	Celkem
Český jazyk a literatura	5					5									10
Cizí jazyk		10												3	13
Občanská nauka			3												3
Dějepis			2												2
Matematika					12									2	14
Fyzika				4										1	5
Chemie				1											1
Zásady přírodních věd				1											1
Tělesná výchova							8								8
Informační a komunikační technologie								2							2
CAD systémy								4						2	6
Deskriptivní geometrie									4						4
Odborné kreslení									1						1
Ekonomika									3			1			4
Stavební materiály										3					3
Stavební mechanika										4					4
Geodézie										1					1
Pozemní stavitelství										5		2	1		8
Architektura									3			1			4
Konstrukční cvičení									2				3		5
Praxe										5	1	2			8
Obnova památek													8		8
Stavební provoz											1				1
Průzkumy staveb													1		1
Stavební konstrukce										4					4
Památková péče													1		1
Projekt										2		3	3		8
Σ	5	10	5	6	12	5	8	6	3	10	24	3	18	15	130
RVP	5	10	5	6	12	5	8	6	3	10	24	3	18	15	130

4.6 Učební osnova předmětu **Obnova památek**

Obor:	36-47-M/01 Stavebnictví – obnova budov
Forma vzdělávání:	denní studium
Platnost:	–
Počet týdenních hodin za studium:	8

OBEČNÝ CÍL VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU:

Tento profilující okruh žáky připravuje na realizaci rekonstrukcí a stavebních úprav objektů se zaměřením na památkově chráněné objekty. Znalosti získané v učivu může absolvent uplatnit převážně na poli rekonstrukcí stávajících staveb a jejich adaptace. Profilující okruh má návaznost na další odborné předměty jako je Pozemní Stavitelství, Stavební materiály, Odborné kreslení či konstrukční cvičení. Učivo toho předmětu je doplněno o další profilující předměty – Průzkumy staveb a Památková péče. Učivo tohoto předmětu bude procvičeno také v rámci Praxe a dále v Projektu ve 3. a 4. ročníku studia. Součástí učiva je také specifikovaná bezpečnost a ochrana zdraví při práci v návaznosti na obsah témat.

POSTOJOVÉ CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ

Žáci jsou vedeni hlavně ke kladnému vztahu ke stavebnictví a k schopnosti samostatného rozhodování. Žák by měl věřit vlastním schopnostem a být motivován dále se do vzdělávat. Žáci absolvující toto studium mají předpoklad pro budoucí uplatnění v oblasti projektování a realizace obnovy historických budov. Absolventi si osvojují schopnost komplexního řešení úloh v oblasti konstrukcí, materiálů, ale také statiky, ekonomiky, ekologie architektury a bezpečnosti při práci. Absolventi mají předpoklad stát se odborníky v oboru stavebnictví.

CHARAKTERISTIKA UČIVA

Učivo navazuje na výuku dalších významných stavebních předmětů – Pozemní stavitelství, Stavební materiály, Odborné kreslení, Konstrukční cvičení ad., kde žák získá významné základní znalosti o materiálech, konstrukcích a jejich zakreslování, na které může navázat předmět Obnova památek, zabývající se již konkrétněji historickými konstrukcemi staveb.

Dle RVP je učivo rozpracováno do celků, aby žák v maximální míře porozuměl přípravě a realizaci obnovy historických a památkově chráněných objektů. Aby znal terminologii a chápal ekonomické, kulturní, technické a technologické podmínky obnovy památek, aby dokázal koordinovat vstupní profese a hodnotit význam historické stavby.

Výuka bude probíhat ve 2., 3. a 4. ročníku a naváže na znalosti z dalších odborných předmětů.

Jednotlivá témata:

1. Úvod do problematiky obnovy historických budov, názvosloví
2. Základní seznámení s historickými konstrukcemi
3. Statické poruchy konstrukcí, stárnutí a degradace
4. Diagnostika staveb
5. Zaměřování a dokumentace
6. Státní památková péče
7. Průzkum, evidence a dokumentace památek
8. Předprojektová příprava a projektová dokumentace v péči o památky
9. Zásady obnovy a typy prezentace historických památek
10. Rekonstrukce technické infrastruktury
11. Stabilita budov z hlediska geologických poměrů
12. Zemní práce při změnách staveb
13. Poruchy a sanace základových konstrukcí
14. Dodatečná hydroizolace staveb
15. Poruchy a sanace zastřešení budov, využití půdních konstrukcí
16. Poruchy a sanace svislých konstrukcí
17. Rozšiřování, dodatečné zřizování otvorů
18. Poruchy, opravy a rekonstrukce stropů
19. Poruchy a rekonstrukce schodišť
20. Poruchy a rekonstrukce dělicích stěn a příček
21. Poruchy a rekonstrukce komínových těles a průduchů, dodatečné zřizování odvětrání
22. TZB v adaptacích – moderní způsoby vytápění, rekonstrukce bytových jader a sociálních zařízení
23. Sanace povrchových úprav
24. Sanace podlahových krytin
25. Rekonstrukce obvodových plášťů, kamenické práce
26. Demolice

27. Urbanistický vývoj našich sídel
28. Historické zahrady a parky
29. Lidová architektura
30. Industriální architektura

VÝUKOVÉ STRATEGIE

Učivo předmětu Obnova památek je rozčleněno do tří let – 2., 3. a 4. ročníku. Takto může učivo navázat již na určité znalosti z prvního ročníku, což je stěžejní vzhledem k faktu, že učivo Obnovy památek předpokládá již základní znalosti v oboru Stavebnictví. Struktura učiva je koncipována tak, aby byly znalosti žáků postupně rozšiřovány.

Základní organizační formou je učební hodina, při níž učitel využívá dostupné moderní i klasické vyučovací metody a pomůcky v návaznosti na dané učivo.

Slovní výklad – v tomto vyučovacím předmětu je slovní výklad nutný, opírá se o dostupnou odbornou literaturu, katalogy výrobků či technické listy.

Problémové vyučování – žáci jsou postaveni před problém a na základě svých nabytých znalostí a zkušeností jsou s asistencí vyučujícího vedeni k vyvozování nových pojmů a způsobů řešení.

Autodidaktická metoda – samostudium – bude zařazeno, pokud se bude jednat o snazší učivo.

Samostatná práce – žáci pracují samostatně s vyučovacím materiálem, samostatná práce může být v hodině i mimo ni.

Práce s učebními pomůckami – žáci pracují s modely, vzorky materiálů.

Instrukce – firmy prezentují výrobky a materiály žákům při vyučování.

Individuální vyučování – týká se nadaných žáků, kteří mají možnost zapojení se do soutěží v rámci školy či zastupovat školu na externích soutěžích.

Exkurze – jsou vyčleněny ve výuce v 2. a 3. ročníku. Týkají se převážně staveb, které jsou v rekonstrukci či rekonstrukci právě prošly. Exkurze v odůvodněných případech, pokud zbyde prostor, lze zařadit od výuky i mimo vymezený čas.

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ ŽÁKŮ

Předměty s převahou teoretického vyučování jsou klasifikovány na základě žakových

- nabytých vědomostí a schopností jejich uplatnění v praxi

- jeho aktivity ve vyučovacích hodinách, samostatnosti při řešení úloh
- úspěšné účasti na soutěžích
- řádného plnění domácích úkolů a vedení poznámek

HODNOCENÍ ŽÁKŮ JE PROVÁDĚNO NA ZÁKLADĚ:

- Známeck z písemných prací – desetiminutových či z celého tematického celku
- Známeck z ústního zkoušení

PŘÍNOS PŘEDMĚTU K ROZVOJI KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ A APLIKACI PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

Kompetence k učení: *Vzdělávání vede žáky k osvojení si schopnosti efektivního, samostatného učení, umění samostatně vyhodnotit výsledky a stanovit si reálné cíle dalšího vzdělávání.*

Kompetence k řešení problémů: *Absolventi zaměření Obnova památek by měli být schopni samostatně řešit pracovní i mimopracovní problémy.*

Komunikativní kompetence: *Výuka vede žáky ke schopnosti samostatného vyjadřování ústního i písemného.*

Občanské kompetence a kulturní povědomí: *Žáci tohoto zaměření jsou vedeni k uznávání a dodržování hodnot podstatných pro život v demokratické společnosti, k jednání v souladu s trvale udržitelným rozvojem, k podpoře hodnot národní, evropské i světové kultury.*

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelských aktivitám: *Absolvent je veden ke schopnosti využívat osobnostní a profesní předpoklady a díky tomuto faktu k úspěšnému uplatnění na trhu práce a k samostatné potřebě celoživotního vzdělávání.*

Kompetence využívat prostředky ICT a pracovat s informacemi: *Absolvent vzdělání by měl být schopen efektivně využívat podporu počítač a softwarového vybavení v pracovním uplatnění.*

PŘÍNOS PŘEDMĚTU K REALIZACI PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

Člověk a životní prostředí: *Obnova budov významnou měrou přispívá k výchově žáků k péči o životní prostředí, k dodržování nejvyšší kvality práce, produktivity výroby i zpracovávání kvalitních materiálů. Absolventi Obnovy památek jsou vedeni k používání nových a inovativních materiálů a postupů při údržbě památek i při jejich obnově. Zároveň je absolvent veden k hledání nových náplní a funkcí zdánlivě dosloužilých objektů.*

Člověk a svět práce: Obnova památek je zaměřena tak, aby vychovávala renomované odborníky na poli Stavebnictví a také Památkové péče. Dále připravuje absolventy k možnosti pokračování ve studiu na vysoké škole.

Informační a komunikační technologie: Žáci mohou využívat počítač hlavně při individuální práci, vyhledávání informací při zpracovávání domácích prací a samostatných úkolů. Žák je tímto také veden ke schopnosti vyhledávat důležité informace např. o možnosti pokračujícího studia na vysoké škole.

Občan v demokratické společnosti: Žáci jsou vedeni ke schopnosti efektivně komunikovat s lidmi, k umění diskutování, kompromisu a k toleranci k ostatním. Jsou vedeni k vážení si hodnot a k nápomoci jejich uchování pro budoucí generace.

TABULKA 8 – ROZPIS UČIVA A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

2. ročník		66 hodin
Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematické celky	
Žák: - rozumí nejčastěji používaným pojmům	1. Vývoj tvarosloví hist. konstrukcí Základní názvosloví	1
- má základní povědomost o materiálech a konstrukcích staveb používaných při zakládání včetně izolování proti vlhkosti - zná základní materiály a konstrukce používané v historii pro svislé nosné konstrukce staveb - zná základní materiály a systémy používané pro vodorovné konstrukce - zná základní materiály používané při zastřešení staveb	2. Základní seznámení s historickými konstrukcemi a materiály - základové konstrukce - svislé konstrukce - vodorovné konstrukce - nenosné konstrukce - zastřešení - vývoj technické infrastruktury - vývoj TZB v budovách	10
- zná druhy poruch, dokáže rozpoznat druhy trhlin podle příčiny - zná příčiny poruch konstrukcí - umí vyjmenovat vlivy a účinky působící na objekt	3. Statické poruchy konstrukcí, stárnutí a degradace - poruchy základových konstrukcí - poruchy svislých konstrukcí - poruchy stropních konstrukcí - poruchy nenosných konstrukcí - zná zatěžovací účinky působící stavební konstrukce	14
- zná rozdíl mezi destruktivními a	4. Diagnostika staveb - destruktivní metody	3

nedestruktivními metodami	- nedestruktivní metody	
- zná způsoby zaměřování staveb - vyjmenuje složky projektové dokumentace stavby	5. Zaměřování a dokumentace - způsob zaměření stávajícího stavu - projektová dokumentace rekonstrukcí staveb	
- má povědomost o zákonu o památkové péči - zná orgány a organizaci státní památkové péče - orientuje se v hlavních činnostech - má povědomost o seznamu kulturních památek a mezinárodních dokumentech	6. Státní památková péče - platné právní předpisy památkové péče - mezinárodní organizace a dokumenty - památky UNESCO v ČR a ve světě	6
- zná části památkového fondu, které jsou zapisovány na seznam kulturních památek České republiky, vyzná se v systému evidence kulturních památek	7. Průzkum, evidence a dokumentace památek - součástí ústředního seznamu památek ČR - vyrozumění vlastníka kulturní památky o zápisu na seznam kulturních památek ČR - evidenční a dokumentační pracoviště NPU	4
- zná části předprojektové přípravy a metody zaměřování - chápe úlohu záměru - zná úlohu vstupních profesí - architektů, pracovníků památkového restaurátorů, archeologů, historiků - zná jednotlivé části dokumentace péče o památky a její důležitost - chápe důležitost výběru zhotovitele, autorského a technického dozoru	8. Předprojektová příprava a projektová dokumentace v péči o památky - záměr v péči o památky - předprojektová příprava - vstupní profese - koncepční příprava - zpracování projektové dokumentace - fáze realizace - ukončení realizace - Exkurze na památce v rekonstrukci	20
- zná rozdílnost mezi různými přístupy k obnově památky - zná typy prezentace objektu	9. Zásady obnovy a typy prezentace historických památek - hlavní zásady obnovy - prezentace památkově chráněných objektů	4

3. ročník		99 hodin
<ul style="list-style-type: none"> - zná systémy vedení technické infrastruktury, zná metody obnovy - zná současnost i historii tech. infrastruktury ve velkých městech a na venkově 	<p>1. Rekonstrukce technické infrastruktury</p> <ul style="list-style-type: none"> - technická infrastruktura historických sídel - sanace podzemních staveb, kolektory - stabilita budov z hlediska geologických poměrů 	6
<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje problematické aspekty těchto území ve vztahu k poruchám objektů - ví jak stabilizovat zeminy 	<p>2. Stabilita budov z hlediska geologických poměrů</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakteristika rozdílnosti stavebních pozemků - poddolované území, svažité území, zástavba proluk - stabilizace zemin 	3
<ul style="list-style-type: none"> - umí nakreslit a popsat pažení stěn výkopů - charakterizuje způsoby zajištění konstrukcí při zemních pracích 	<p>3. Zemní práce při změnách staveb</p> <ul style="list-style-type: none"> - zajištění stěn výkopů - pažení stavební jámy - zajišťování konstrukcí při zemních pracích - BOZP 	6
<ul style="list-style-type: none"> - vyzná se v historických způsobech zakládání staveb - zná příčiny poruch základových konstrukcí - ví jak zajistit základy staveb v případě nových vestaveb či vestaveb v prolukách 	<p>4. Poruchy a sanace základových konstrukcí</p> <ul style="list-style-type: none"> - základy historických staveb - příčiny poruch základových konstrukcí - metody sanace - zajišťování základů - zakládání přístaveb, zakládání v prolukách - BOZP 	9
<ul style="list-style-type: none"> - zná druhy poruch, dokáže rozpoznat druhy trhlin podle příčin - zná příčiny poruch konstrukcí - umí vyjmenovat vlivy a účinky působící na objekt 	<p>5. Dodatečná hydroizolace staveb</p> <ul style="list-style-type: none"> - specifikace historických metod odvlhčování konstrukcí - druhy vlhkosti - dodatečné izolace staveb proti vlhkosti - popis metod invazivních - popis neinvazivních metod - drenáže, kanály, svahování - BOZP 	15
<ul style="list-style-type: none"> - zná historické kroevní soustavy a materiály využívané pro střešní pláště - zná, jaké jsou možnosti sanace 	<p>6. Poruchy a sanace zastřešení budov, využití půdních prostor</p> <ul style="list-style-type: none"> - zevrubné zopakování historických konstrukcí krovů a materiálů střešních plášťů - diagnostiky, způsoby sanace 	15

<ul style="list-style-type: none"> - zná možnosti sanace střešních plášťů - zná metody sanace plochých střešních - zná různé způsoby jak využít podkrovní prostor 	<ul style="list-style-type: none"> krovů a opravy střešních plášťů - sanace plochých střešních - možnosti využití nevyužívaných půdních prostor - BOZP 	
<ul style="list-style-type: none"> - zná metody výstavby historických konstrukcí - umí vyjmenovat poruchy svislých konstrukcí, zná metody sanace 	<p>7. Poruchy a sanace svislých konstrukcí</p> <ul style="list-style-type: none"> - historický vývoj svislých konstrukcí, základní tvarosloví - příčiny poruch - provizorní zajištění - oprava trhlin, zesilování a zpevňování stěn, sloupů, objektů rekonstrukcí staveb - BOZP 	15
<ul style="list-style-type: none"> - zná historický vývoj otvorových výplní - ví jak zřizovat dodatečně otvory ve zdivu, jak je rozšiřovat a zazdívat - zná základní principy repase dřevěných výplňových prvků a dveřních a okenních kování 	<p>8. Rozšiřování, dodatečné zřizování otvorů</p> <ul style="list-style-type: none"> - historický vývoj otvorových výplní, zasklení, kování - dodatečné zřizování otvorů - rozšiřování otvorů - zazdívání otvorů - repase otvorových výplní, kování - BOZP 	9
<ul style="list-style-type: none"> - zná historické konstrukce stropů - dokáže rozpoznat poruchy kleneb - zná metody sanace kleneb - zná konstrukce dřevěných stropů, poruchy stropních konstrukcí - ví, jak se vynášejí historické konstrukce stropů 	<ul style="list-style-type: none"> - konstrukce historických stropů - poruchy a opravy kleneb - poruchy a opravy dřevěných stropních konstrukcí - vynášení historických stropů - Exkurze na památce v rekonstrukci 	21

4. ročník		99 hodin
<ul style="list-style-type: none"> - umí vyjmenovat různé typy převislých konstrukcí - ví jakými poruchami trpí převislé konstrukce, zná způsoby jejich 	<p>1. Poruchy a rekonstrukce schodišť</p> <ul style="list-style-type: none"> - přehled historických schodišťových konstrukcí - sanace zděných schodišť 	10

sanace		
<ul style="list-style-type: none"> - dokáže charakterizovat poruchy příček, zná způsoby jejich oprav - dokáže popsat postup vybourání a dodatečného vyzdění příčky 	<p>2. Poruchy a rekonstrukce dělicích stěn a příček</p> <ul style="list-style-type: none"> - poruchy dělicích stěn a jejich příčiny - metody sanace příček - bourání příček - zřizování nových příček - BOZP 	6
<ul style="list-style-type: none"> - zná rozdíl mezi dymníkem a komínovým tělesem - ví, jak jsou průduchy namáhány - specifikuje vady a poruchy komínových těles - dokáže vyhledat v konstrukci vhodné místo pro dodatečné vytvoření komínu, větracího otvoru 	<p>3. Poruchy a rekonstrukce komínových těles a průduchů, dodatečné zřizování odvětrání</p> <ul style="list-style-type: none"> - historický vývoj od dymníků po novodobé komíny - zatěžovací účinky komínových průduchů - vady a poruchy - rekonstrukce komínových těles - dodatečné zřizování komínů a větracích průduchů 	9
<ul style="list-style-type: none"> - umí vyjmenovat historické a moderní způsoby vytápění - orientuje se v současné problematice rekonstrukce panelových objektů 	<p>4. TZB v adaptacích - moderní způsoby vytápění, rekonstrukce bytových jader a sociálních zařízení</p> <ul style="list-style-type: none"> - historické a moderní způsoby vytápění - rekonstrukce a modernizace umakartových bytových jader 	6
<ul style="list-style-type: none"> - zná historické i soudobé povrchové úpravy - umí vyjmenovat různé poruchy a metody sanací povrchových materiálů 	<p>5. Sanace povrchových úprav</p> <ul style="list-style-type: none"> - odlišnost historických a v současnosti používaných povrchových úprav - poruchy omítek - sanace trhlin v omítkách - sanace vypuklin v omítkách - sanace biologických napadení, zasolených omítek, barevně změněných omítek - opatření proti GRAFITY 	15
<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje typy podlahových krytin historických i současných a jejich poruchy - dokáže specifikovat metody sanace pro různé podlahové krytiny 	<p>6. Sanace podlahových krytin</p> <ul style="list-style-type: none"> - historické a moderní podlahové krytiny - poruchy podlah. Krytin - sanace dřevěných, keramických, kamenných, PVC podlah ad. 	6

<ul style="list-style-type: none"> - umí vyjmenovat poruchy obv. plášťů - zná různé metody sanace - říms, výzdob - zná specifika kamenické práce - zná způsoby poškození kamene a jeho sanaci 	<p>7. Rekonstrukce obvodových plášťů, kamenické práce</p> <ul style="list-style-type: none"> - poruchy obvodových plášťů - sanace obvodových plášťů, výtvarných prvků - říms, výzdoby - druhy kamenů používaných v našem stavebnictví - poškození kamene a principy sanace kamenných prvků 	10
<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje metody bouracích prací - zná zásady zajišťování bezpečnosti pracovníků i ostatních obyvatel 	<p>8. Demolice</p> <ul style="list-style-type: none"> - metody bouracích prací – ručních, za pomoci strojů, trhavinou - bezpečnost a ochran zdraví při bourání 	6
<ul style="list-style-type: none"> - ví, jak se vyvíjela sídelní soustava ČR - zná principy a vývoj struktury měst a vesnic 	<p>9. Urbanistický vývoj našich sídel</p> <ul style="list-style-type: none"> - urbanismus rostlých a plánovaně zakládaných měst a vesnic - struktura měst v hist. obdobích 	5
<ul style="list-style-type: none"> - zná rozdíly mezi zahradami a parky v různých etapách dějin - má zevrubnou představu o současné péči o zahrady a parky 	<p>10. Historické zahrady a parky</p> <ul style="list-style-type: none"> - vývoj zahrad a parků - současná péče a revitalizace 	4
<ul style="list-style-type: none"> - zná specifika architektury tvořené běžnými lidmi - ví, jaké jsou specifika materiálů, konstrukcí - zná specifika otvorových výplní, způsoby upevnění vrat, specifické kování - dokáže nakreslit strukturu usedlosti a jejích částí 	<p>11. Lidová architektura</p> <ul style="list-style-type: none"> - specifika lidové architektury - materiály a konstrukce, detaily - kování, výplně otvorů - detaily - výplně otvorů - dveře, okna, vrata, jejich upevnění používané v lidové architektuře jejich sanace - struktura vesnické usedlosti, uspořádání budov a obytné části stavení 	15
<ul style="list-style-type: none"> - ví, jaké jsou problémy prostor neudržovaných opuštěných ploch bývalých průmyslových areálů - ví, jaké jsou rozdíly mezi jednotlivými typy industriální architektury - dokáže rozlišit vhodnost adaptace 	<p>12. Industriální architektura</p> <ul style="list-style-type: none"> - problematika Brownfields - odlišnost industriální architektury - rozdíl mezi jednoúčelovou, víceúčelovou industriální architekturou a rozličné možnosti adaptace 	7

5 Dotazníkové šetření

5.1 Podmínky výzkumu

Je nutné výzkum nastavit tak, aby jeho výsledek byl kvalitativní i kvantitativní dle typu průzkumu, požadavků i stráveného času. Nejdůležitější součástí průzkumu jsou respondenti, kteří vyplněním dotazníku vyjádří svůj názor a své postoje. Pro adekvátní výsledek průzkumu je nutné oslovit vzorek cílové skupiny respondentů. Tento vzorek by měl být vybrán náhodně, bez přímého přičinění zpracovatele průzkumu, aby byl vzorek skupiny reprezentativní.

Velikost oslovené cílové skupiny je vyvozena ze zkoumané problematiky, z náročnosti vyhodnocování dotazníku a z kvantity zkoumaných jevů. K objektivnosti dotazníku by měly být zpracovány desítky až stovky dotazníků.

Na začátku průzkumu je třeba zvolit metodu průzkumu. Někdy pouze jedna metoda nestačí, výsledek dotazníku by nebyl relevantní. Ať už ovšem je zvolena jakákoli metoda, důležitým aspektem výzkumu je validita dotazníku, tedy, že adekvátně plní svou funkci. Je nutné správné položení otázek a případně strukturování odpovědí.

5.1.1 Dotazníky a jejich tvorba

Na počátku tvorby otázek je nutné stanovit cíle dotazníkového šetření. Je nutná správná a přesná formulace otázek, které respondenty přímo navedou k zamyšlení a nasměrují k samostatné volbě odpovědí, které musí mít také jasnou formulaci. V počátku dotazníku jsou informace o zpracovateli dotazníku, důvodu zpracovávání a jasné pokyny. Na konci dotazníku by mělo být poděkování respondentům za věnovaný čas.

Dle cíle dotazníku je vhodné také volit jeho formu – uzavřené, polootevřené, otevřené otázky. Uzavřené otázky nabízejí předem dané odpovědi k zaškrtnutí. Díky snadné zpracovatelnosti jsou uzavřené otázky lehce zpracovatelné.

Polouzavřené otázky nabízejí respondentům možnost, že pokud si nevyberou z nabízených odpovědí, mohou do kolonky jiné vepsat svůj vlastní názor.

Třetí variantou jsou otázky otevřené, které však zpracovateli průzkumu komplikují finální zpracování jako z časových důvodů, tak s problematickou prací s výsledky. Takto strukturovaný dotazník nechává respondenta plně vyjádřit svůj názor, aniž by byl ovlivněn nabízenými odpověďmi.

V dnešní době jsou dotazníky velmi oblíbenou a rychlou formou průzkumu, zvláště díky webovým rozhraním, které nabízí jednoduchou výrobu dotazníku a dotazník přímo sami zpracovávají – tak je možné oslovit velkou skupinu lidí, aniž by bylo nutné je přímo navštívit. Z tohoto faktu plyne také vzrůstající nevěle k dotazníkům a jejich vyplňování. Proto vzrůstá fenomén ignorování dotazníkových šetření a narůstá paradox, že přes možnost oslovení velkého množství respondentů, jich dotazník vyplní jen zlomek. V tomto ohledu je samozřejmě důležité, aby bylo téma dotazníku zajímavé, se vzrůstajícím zaujetím respondentů vstupuje také jejich chuť k vyplnění dotazníku.

Dotazník by měl být přiměřeně dlouhý, aby svou délkou nezatěžoval respondenty, zároveň však, aby bylo možné z něj vyvodit požadované výsledky. (doc. PhDr. Gavora, 2000)

5.2 Průběh dotazníkového šetření

Na začátku tvorby dotazníku jsem se rozhodla, že pro mé potřeby analýzy budou nejvhodnější polouzavřené otázky, které dávají respondentům možnost volby z již připravených odpovědí, zároveň mu však umožňují volbu své vlastní odpovědi.

Tato volba se ukázala jako správná zvláště v dotazníkovém šetření mezi učiteli, kdy jsem mohla získat kromě mnou nastavených odpovědí i náhled do dalších zajímavých názorů učitelů z praxe.

Dotazníkové šetření jsem vedla, jak jsem již zmínila, mezi učiteli a také mezi žáky oboru Stavebnictví.

V dotazníkovém šetření o vhodnosti zařazení do výuky rozšířeného zaměření Památková péče jsem oslovila učitele středních průmyslových a odborných škol zaměřených mimo jiné na obor Stavebnictví a konkrétně se jednalo o učitele vyučující předměty tohoto oboru. Tento dotazník je součástí přílohy 1. Menší průzkum o používané literatuře jsem provedla mezi učiteli Střední odborné školy stavební a zahradnické Jarov. Výsledky tohoto dotazníku jsou součástí kapitoly 7.3.1. Dotazník je v příloze č. 3.

Na střední škole SOŠ Jarov jsem v průběhu své praxe provedla dotazníkové šetření mezi žáky. Konkrétně se jednalo o respondenty ve věku od 16 do 20 let z oborů s různým zaměřením. Dotazníkové šetření se týkalo průzkumu zájmu o památkovou péči a její studium. Dotazník je v příloze č. 2.

5.3 Vyhodnocení dotazníkového šetření mezi učiteli

Dotazník jsem vytvořila za pomoci webového rozhraní (www.surveymonkey.com). Tento dotazník jsem rozeslala vyučujícím stavebních předmětů na středních odborných a průmyslových školách. Konkrétně se jednalo o:

- Střední odbornou školu stavební a zahradnickou Jarov
- Střední průmyslovou školu stavební Josefa Gočára
- Střední průmyslovou školu stavební Dušní
- Střední průmyslovou školu stavební Brno
- Střední průmyslovou školu stavební České Budějovice

Dotazník byl koncipován jako anonymní, ovšem se zaměřením na konkrétní cílovou skupinu – tedy učitelé, kteří se dlouhodobě zabývají výukou stavebních předmětů, jakožto aprobovaných odborníků v otázce zavádění nových směrů do výuky stavebnictví.

Z tázaných 35 respondentů jsme získala 18 odpovědí, které sumarizují názor učitelů na výuku nového zaměření Obnovy památek na středních školách.

Výsledky plynoucí z průzkumu:

1. Současná výuka Památkové péče je dle názoru učitelů nastavena adekvátně s ohledem na požadavky současné výuky.
2. Současná povědomost středoškolských žáků oboru Stavebnictví je dle většiny dotázaných na střední úrovni, pomalu se však zlepšuje.
3. Mezi žáky by se dle respondentů mohli najít jedinci projevující zájem o památkovou péči, jednalo by se však spíše o jednotlivce.
4. V otázce zařazení Obnovy památek mezi zaměření oboru stavebnictví nejsou učitelé jednotní, převažuje však názor, že by bylo možné zařadit Obnovu památek na střední školy, pokud by však zůstaly předměty zaměřené čistě na stavebnictví jako stěžejní.
5. Většina učitelů se shodla, že je problematika Obnovy památek zajímavá a rádi by tyto předměty vyučovaly.
6. Šance absolventů k uplatnění na trhu práce je dle respondentů podobná jako absolventů jiných zaměření oboru stavebnictví.
7. Učební metodou jednoznačně nejvíce preferovanou v případě výuky Obnovy památek jsou exkurze, dále je to projektová výuka a jsou to power-pointové prezentace. Učitelé

však považují za vhodné také samostatné úkoly – především v podobě zpracovávání výkresových dokumentací, v menší míře také zpracovávání textových dokumentů.

5.3.1 Vyhodnocení dotazníkového šetření mezi učiteli SOŠ o vhodné používané odborné literatuře

Při tomto malém dotazníkovém šetření jsem oslovila učitele SOŠ Jarov. Dotazník měl formu otevřených odpovědí a byl zaměřen na specifikaci odborné literatury v odborných předmětech, které jsou vyučovány na SOŠ Jarov.

Od celkového počtu 11 dotázaných učitelů jsem zpracovala informace o používané literatuře v odborných předmětech, ze kterých jsem se zaměřila na literaturu ve výuce Obnova budov a Dějiny architektury, což jsou předměty, které jsou nejvíce blízké předmětu Obnova památek.

Z dotazníkového šetření vyplývá, že v předmětu Architektura existuje několik učebnic, které lze využít jako podklad pro výuku, příkladem je učebnice Architektura - Lexikon architektonických prvků a stavebního řemesla (autor: Šefců Ondřej, nakladatelství: Grada Publishing a.s., rok vydání: 2012), která nabízí zevrubný vývoj dějin architektury a příkladem učebnice, která napomáhá žákům v orientaci v památkové terminologii je kniha: Naše stavební památky (autor: Jaroslav Herout, Eva Smrčinová, nakladatelství: ALBATROS, rok vydání: 2008).

Z průzkumu dále vyplývá, že v předmětu Obnova budov není mnoho odborné literatury, která by byla použitelná pro výuku předmětu Obnova budov. Učitelé z tohoto důvodu velmi často sahají ke katalogům konkrétních firem a jejich pracovních postupů. Výjimkou je kniha Technologie renovace budov (autor: Ing. Oto Makýš, nakladatelství: Java group, s.r.o., rok vydání: 2004). Tato publikace je vhodným doplňkem k výuce Obnova budov. Přesto však v ní nelze nalézt podklady pro všechny tematické celky, z toho důvodu je nutné hledat podklady pro výuku také jinde – například v katalozích firem zabývajících se sanacemi staveb.

5.4 Vyhodnocení dotazníkového šetření mezi žáky SOŠ Jarov

V příloze č. 2 je uvedeno tabulkové vyhodnocení šetření mezi žáky stavebních oborů SOŠ Jarov. Mezi respondenty byli 26 žáků ve věku 16 – 20 let různých studijních zaměření technického směru.

Dotazník byl koncipován jako anonymní a zabýval se zájmem žáků o památkovou péči. Mezi žáky se našli tací, kteří o památkovou péči nejevili žádný zájem, ale i tací, kteří by se památkové péči rádi věnovali, ať už po teoretické či technické stránce. Součástí průzkumu byla také otevřená otázka, kde měli žáci za úkol vyjmenovat památky v okolí bydliště. Tato koncová otázka byla do testu zařazena jako potvrzující či vyvracející žákův zájem o památky.

69 % dotázaných žáků se shodlo v názoru, že památky jsou objekty, které v sobě nesou paměť doby a měly by být zachovávány. To potvrzuje, že zájem žáků o historické objekty je vcelku vysoký.

Žáci jeví zájem o památkovou péči se shodli v názoru, že by se této problematice chtěli věnovat jako doplňkovému tématu k celkovému učivu o Architektuře. Více než polovina dotázaných však v dotaznících projevila o obor zřejmý zájem. Z tohoto faktu si trousem usuzovat, že zájem o památkovou péči mezi žáky je na vzestupu, hlavně tedy mezi žáky technického zaměření.

V rámci výuky by žáci chtěli chodit především na exkurze a navštěvovat památky v rekonstrukci. Méně žáků by uvítalo doplnění učiva o videa o rekonstrukcích a obnově památek. Více než polovina dotázaných by se v případě, že by se v budoucnosti zabývali památkovou péčí, chtěla věnovat rekonstrukcím stavebních památek. I z tohoto faktu usuzuji, že zájem o památkovou péči by v budoucnu mohl být veliký, pokud nepoleví současný trend zájmu o památkové objekty.

5.5 Závěr

Hlavním úkolem bakalářské práce bylo vypracování ŠVP pro nové zaměření oboru stavebnictví Obnova památek. Stěžejním podkladem pro práci byl Rámcový vzdělávací program oboru Stavebnictví 36-47-M/01 a jeho teoreticko – praktický obsahový okruh Stavební obnova.

V úvodní části bakalářské práce byla kromě analýzy současné odborné literatury v oblasti obnovy památek a památkové péče, provedena také analýza současného studia Obnovy budov a příbuzných zaměření na středních odborných a středních průmyslových školách, kde je vyučován obor stavebnictví. V rámci této části bylo zjištěno, že výuka památkové péče je na většině škol nedostatečná či úplně chybí.

Z tohoto důvodu jsem zpracovala ŠVP - školní vzdělávací program pro specifické zaměření Obnova památek, který by mohl sloužit jako podklad pro rozšíření výuky Obnovy památek na středních školách.

V rámci ŠVP jsem vypracovala studijní plán, který vychází z RVP a je vedle stěžejního předmětu Obnova památek rozšířen o další profilující předměty Průzkumy staveb a Památková péče. Společně s předmětem Dějiny architektury by mohly tyto předměty tvořit velmi dobrý teoretický základ pro absolventa tohoto oboru při budoucím uplatnění v oboru zabývajícím se památkovou péčí či rekonstrukcí staveb jako takových.

V rámci ŠVP jsem mimo jiné vypracovala učební osnovu předmětu Obnova památek, který mimo nutné profilující tematické okruhy obsahuje také části rozšiřující žákovy vědomosti o další znalosti

z památkové péče. Předmět doplňuje chybějící mezery v tematických okruzích vzdělávání a společně s profilujícími předměty tvoří ucelený celek péče o památky a jejich obnovu.

V závěru práce bylo provedeno dotazníkové šetření, které mělo za úkol prozkoumat zájem žáků a učitelů o památkovou péči a rekonstrukce staveb včetně použitelnosti odborné literatury. Z průzkumu vyplynulo, že nejen v řadách žáků, ale také učitelů by se našli tací, kteří by zaměření Obnova památek ve výuce středních škol vítali, většina dotázaných učitelů by se této výuce ráda i osobně věnovala.

Seznam použité literatury

Kolín, Střední odborná škola stavební a Stední odborné učiliště Kolín. 2010. <http://www.ss-stavebnikolin.cz/>. *Školní vzdělávací program*. [Online] 1. 9 2010.
<http://www.ss-stavebnikolin.cz/file.php?id=350.pdf>.

České Budějovice, Střední průmyslová škola stavební Resslerova 2. 2011. <http://www.spsstavcb.cz/>. *Školní vzdělávací program Stavebnictví se zaměřením na Pozemní stavitelství*. [Online] 2. 9. 2011
http://www.spsstavcb.cz/download2/77_595_cs_svp_pos.pda stavební a zahradnická, Jarov

Praha, Střední odborná škola stavební a zahradnická Jarov. rok neznámý. *Učební plán školního vzdělávacího programu - zaměření Stavební Obnova*.

doc. PhDr. Gavora, Peter, CSc. 2000. *Úvod do pedagogického výzkumu*. Brno : Paido, 2000. ISBN 80-85931-79-6.

Ing. Makýš, Oto, PhD. 2004. *Technologie renovace budov*. 1. vyd. Bratislava : Jaga group, s.r.o., 2004. ISBN 80-8076-006-3

Ševců, Jan. 2012. *Architektura - Lexikon architektonických prvků a stavebního řemesla*. 1. vyd. Praha : Grada Publishing a.s., 2012. 256 s. ISBN 978-80-247-3120-9

Nekola, Martin, kolektiv autorů. 2009. *Stavební památky*. 1. vyd. Wolters Kluwer, 2009. 216 s. ISBN 978-80-7357-462-8

Herout, Jaroslav, Smrčinová, Eva. 1975. *Naše stavební památky*. 1. vyd. Praha : Albatros, 1975. 512 s. ISBN 13-622-KMČ-75

Bukovský, Jan. 2001. *Dějiny stavitelství*. Brno : Akad. nakl. CERM, 2001. 239 s. ISBN 8072042157

prof. PhDr. Skalková, Jarmila, DrSc. 1999. *Obecná didaktika*. Praha : ISV, 1999. ISBN 80-85866-33-1.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. 2007. č. j. 12 698/2007-23. *Rámcový vzdělávací program pro obor vzdělávání 36-47-M/01 Stavebnictví*. [Online] 28. 6. 2007. [Citace: 17. 12 2015.]
<http://zpd.nuov.cz/RVP/ML/RVP%203647M01%20Stavebnictvi.pdf>

Šavrdová, Markéta, 2015. *BP: Tvorba pracovních listů pro výuku hydrauliky a hydrologie*. Praha. České vysoké učení technické. Masarykův ústav vyšších studií. Vedoucí práce Ing. Kateřina Mrázková

PhDr. Kašparová, Jana a kol. 2012. *Metodika tvorby školních vzdělávacích programů SOŠ a SOU*. hlavní manažerka projektu Ing. Taťána Vencovská, Jazyková korektura Tereza Rychtaříková, obálka grafická úprava a zlom Michaela Houdková, redakce Lucie Šnajdrová. 1. upravené vyd. Praha : Národní ústav pro vzdělávání, školské poradenské zařízení a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků, 2012. ISBN 978-80-87652-05-3

Seznam tabulek

Tabulka 1 - vybrané střední školy průmyslové či odborné stavební nabízející zaměření Obnova budov	3
Tabulka 2 - vybrané střední školy stavební nabízející zaměření Stavitelství a architektura apod.....	4
Tabulka 3 - hodinová dotace na vybraných středních školách	8
Tabulka 5 – rámcové rozřzení obsahu vzdělávání.....	23
Tabulka 6 – Učební plán studijního zaměření Obnova památek	36
Tabulka 7 – Rozpracování obsahu v rvp do švp	37
Tabulka 8 – Rozpis učiva a výsledků vzdělávání.....	42

Seznam příloh

Příloha č. 1 – Dotazníkové šetření mezi učiteli

Příloha č. 2 – Dotazníkové šetření mezi žáky SOŠ Jarov

Příloha č. 3 – Dotazníkové šetření, vyhodnocení dotazníku mezi učiteli SOŠ Jarov

Příloha č. 4 – Vyhodnocení dotazníkového šetření mezi učiteli

Příloha č. 5 – Vyhodnocení dotazníkového šetření mezi žáky SOŠ Jarov

DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ MEZI UČITELI

zpracovala: Petra Pánková

účel: bakalářská práce ČVUT v Praze, MÚVS

Návod: Dotazník obsahuje osm otázek. Z toho prvních sedm je polouzavřených, poslední je otevřená. U prvních sedmi je možné zvolit ze tří nabízených odpovědí případně doplnit vlastní odpověď. Poslední otázka je doplňující – dobrovolná. Je zde z důvodu doplnění dotazníku, pokud by některý respondent měl pocit, že dotazník není úplný a nepostihuje celou dotazovanou problematiku.

Otázky polouzavřené:

1. Současná výuka Památkové péče je dle Vašeho názoru:
 - a. Nadbytečná, spíše bych preferoval/a výuku zaměřenou více na Pozemní stavitelství, kde se žák naučí nejvíce o stavebnictví jako takovém.
 - b. Nastavena tak akorát s ohledem na požadavky současné výuky, které žák musí pojmout a zvládnout.
 - c. Nedostatečná, na středních školách by mělo být zařazeno více předmětů, které by žáky seznamovaly s problematickou památkové péče a obnovy památek – je to velmi aktuální téma.
 - d. Jiná

2. Současná povědomost středoškolských žáků studujících obor Stavebnictví o památkové péči je dle Vašeho názoru:
 - a. Na velmi nízké úrovni.
 - b. Pomalu se začíná zlepšovat i díky zaměřením věnujícím se Obnově budov či Památkové péči, je to však stále dlouhá cesta.
 - c. Někteří žáci jsou na tom velmi dobře, co se týče vědomostí v oblasti péče o památky.
 - d. Jiná

3. Zájem současných žáků o památkovou péči je dle Vašeho názoru:
 - a. Současné žáky památková péče moc nezajímá.
 - b. Mezi žáky by se mohli najít jedinci zajímající se o památkovou péči, jedná se ale spíše o jednotlivce.
 - c. Stále více se objevují žáci projevující zájem o památkovou péči a obnovu památek jako takových.
 - d. Jiná

4. Bylo by dle vašeho názoru vhodné zařadit Obnovu památek mezi zaměření oboru Stavebnictví na středních průmyslových a odborných školách?
 - a. Není to moc vhodné, zaměření je příliš úzké, žáci potřebují mít o stavebnictví všeobecné znalosti. Tomuto zaměření se mohou věnovat v rámci studia na vysokých školách.
 - b. Nejsem proti zaměření Obnovy památek na střední školy, pokud však předměty zaměřené čistě na Stavebnictví zůstanou ve výuce jako stěžejní.
 - c. Pokud ve výuce zůstanou základní znalosti ze stavebnictví, nebyl/a bych proti zařazení Obnovy památek mezi zaměření oboru Stavebnictví na středních školách. Takto mohou již ze střední školy vycházet odborníci na památkovou péči.
 - d. Jiná

5. Pokud by se vyučovaly předměty zaměřené na Obnovu památek:
- Těmto předmětům bych se věnovat nechtěl/a. Tato problematika mi není blízká.
 - Nejsem si jist/a zda bych chtěl/a vyučovat předměty zaměřené na Obnovu památek. Vyučuji své standardní předměty a bylo by náročné to měnit.
 - Problematika Památkové péče a Obnovy památek jako takových mě zajímá a chtěl/a bych tyto předměty vyučovat.
 - Jiná.
6. Jaké výhody by dle Vašeho názoru mohl mít absolvent studia Obnovy památek?
- Mnoho výhod nevidím – považuji úzké zaměření studia spíše za nevýhodu při budoucím hledání uplatnění.
 - Šance absolventa pro uplatnění na trhu práce jsou podobné jako absolventů jiných zaměření oboru Stavebnictví.
 - Výhodou je fakt, že na trhu práce je v současnosti velká poptávka po kvalifikovaných odbornících v oblasti památkové péče. Pro žáka bude také snazší dostat se na vysokou školu v oboru Architektura či Památková péče.
 - Jiná.

Otázka specifikující:

7. Jaké učební metody by bylo vhodné zařadit, pokud by byl vyučován předmět Obnova památek? (zaškrtněte vše, co považujete za vhodné)
- Frontální výuka doplněná o vhodné učebnice
 - Power – pointové prezentace s doprovodnými obrázky a krátkými tematickými videi
 - Projektová výuka, kdy by žáci ve skupinách řešili společné projekty – např. projekt obnovy menší stavby
 - Samostatné úkoly zaměřené na procvičení nabytých znalostí v podobě zpracovávání výkresových dokumentací.
 - Samostatné úkoly zaměřené na procvičení nabytých znalostí v podobě zpracovávání textových dokumentů – např. stavebně – historického průzkumu.
 - Exkurze na památkách, které jsou v rekonstrukci.

Otázka otevřená:

8. Napadají Vás další poznatky, myšlenky či nápady ve spojitosti s výukou Obnovy památek na středních průmyslových školách?

DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ MEZI ŽÁKY SOŠ JAROV

zpracovala: Petra Pánková

účel: bakalářská práce ČVUT v Praze, MÚVS

Návod: Dotazník obsahuje deset otázek. U prvních šesti a deváté otázky zvolte jednu z variant či do kolonky Jiný názor napište jinou odpověď. U sedmé zakroužkujte vše, co by se vám zdálo užitečné ve výuce, u osmé otázky zakroužkujte všechny stavby, které považujete za památky. Desátá otázka je otevřená, napište zde jména památek v okolí vašeho bydliště, pokud se zde nějaké nalézají.

Otázky uzavřené:

1. Památky jsou dle mého názoru:

- a. Budovy, jejichž význam je přeceňován, ubírají prostor moderní architektuře.
- b. Budovy, které nesou paměť a umění doby, měly by být zachovány v maximální možné míře.
- c. Budovy, u kterých je vyvíjena až příliš úzkostlivá snaha o zachování, některé by se měly uchovat, jiné by měly ustoupit nové době.
- d. jiný názor:

2. Památkové péči:

- a. se chci věnovat maximálně jako turista.
- b. bych se chtěl/a věnovat naplno ve svém budoucím povolání.
- c. bych se rád věnoval/a spíše okrajově v rámci výuky stavebních předmětů.
- d. jiný názor:

3. Kdybych se v budoucnu věnoval/a památkové péči:

- a. Hledal/a bych pro staré budovy nový účel.
- b. Snažil/a bych se je navrátit do původní podoby a otevřela je návštěvníkům třeba jako muzeum.
- c. To se nestane.
- d. jiný názor:

4. Studium zaměřené na Obnovu památek

- a. Nevadilo by mi studovat Obnovu památek, myslím, že je to v současnosti velmi důležité a aktuální téma.
- b. Památkové péči bych se klidně věnoval/a , ale spíše jako součásti předmětu o architektuře.
- c. Památky mě příliš nezajímají.
- d. jiný názor:

5. Mé znalosti v oblasti památkové péče

- a. Historické památkové objekty se mi líbí, nic moc o nich ale zatím nevím, líbilo by se mi o nich se dozvědět více.
- b. Již o nich něco vím, nějakou dobu se jimi již zabývám a navštěvuji je.
- c. Raději se podívám na moderní stavby.
- d. jiný názor :

6. Na pražském Staroměstském náměstí kdysi stála gotická radnice, jejíž součástí byla i věž s Orlojem. Dnes je zde malý park. Co by mělo být na tomto místě?

- a. Rád bych zde viděl/a něco nového, moderního, co dodá náměstí moderní jiskru.
- b. Měla by se sem navrátit původní gotická radnice, tak, jak to bylo původně.
- c. Nechal/a bych tam park s lavičkami a stánky s dobrotami.
- d. jiný názor:

Otázky specifikující:

7. V rámci výuky bych preferoval/a (zakroužkujte vše, co je podle vás užitečné v rámci výuky):

- a. hodně exkurzí
- b. teorii doplněnou o obrázky
- c. navštěvování památek, které se rekonstruuji
- d. videa o rekonstrukcích a obnově památek
další nápady

8. Za památky považuji (zakroužkujte vše, co si myslíte, že jsou památky):

HRADY	OBJEKTY LIDOVÉ ARCHITEKTURY	ZÁMKY	KOSTELY
SLAVNÉ MODERNÍ STAVBY	MLÝNY, HAMRY	HISTORICKÁ JÁDRA MĚST/ VESNIC	HRADBY
STARŠÍ MĚSTSKÉ DOMY			

Otázka uzavřená:

9. Kdybych se věnoval/a památkové péči, chtěl/a bych dělat:

- a) kastelána/ku na zámku nebo hradu
- b) chtěl/a bych se jim věnovat spíše teoreticky – fotit je, shánět o nich informace, psát o nich různé publikace
- c) chtěl/la bych se věnovat rekonstrukcím stavebních památek
- d) jiný nápad

Otázka otevřená:

10. Jsou nějaké památky ve tvém městě/ vesnici nebo blízkém okolí?

DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ MEZI UČITELI SOŠ JAROV

zpracovala: Petra Pánková

účel: bakalářská práce ČVUT v Praze, MÚVS

Otázky otevřené:

1. Využíváte ve výuce studijní materiály vlastní či je máte zapůjčené ze školních materiálů?
2. Jaké typy učebních materiálů používáte ve výuce?
3. Je dle vašeho názoru na trhu dostatek učebnic k výuce technických předmětů?
4. Jaká je dle vašeho názoru nabídka učebních materiálů pro předmět Obnova budov?
5. Jaká je dle vašeho názoru nabídka učebních materiálů pro předmět Dějiny architektury?
6. Jaké konkrétní učebnice či učební materiály využíváte při výuce technických předmětů?

VYHODNOCENÍ DOTAZNÍKU MEZI UČITELI SOŠ JAROV

Odpovědi zúčastněných dotazníkového průzkumu, mapující problematiku dostupných učebních materiálů, se dají obecně rozdělit do několika skupin. Jednotlivé skupiny odpovědí jsou uvedeny níže.

- **Tabulkové zpracování** (celkem = celkem dotázaných)

OTÁZKA			Celkem	11
			Počet	%
1	Využíváte ve výuce studijní materiály vlastní či je máte zapůjčené ze školních materiálů?	K výuce využívám převážně vlastní učební materiály	6	54,5
		Jako podklady pro výuku používám materiály vlastní i zapůjčené	4	36,4
		Používám převážně materiály školy	1	9,1
2	Jaké typy učebních materiálů používáte ve výuce?	Klasické učebnice	5	45,5
		Elektronické materiály a učební texty	8	72,7
		Odborné knihy	11	100
		Katalogy a technické podklady firem	9	81,8
3	Je dle vašeho názoru na trhu dostatek učebnic k výuce technických předmětů?	Ano	1	9,1
		Spíše ano	3	27,3
		Spíše ne	5	45,5
		Ne	2	18,2

4	Jaká je dle vašeho názoru nabídka učebních materiálů pro předmět Obnova budov?	Uspokojivá	0	0
		Střední	2	18,2
		Neuspokojivá	4	36,4
		Nemám představu	5	45,5

5	Jaká je dle vašeho názoru nabídka učebních materiálů pro předmět Dějiny architektury?	Uspokojivá	4	36,4
		Střední	1	9,1
		Neuspokojivá	0	0
		Nemám představu	6	54,5

6. Jaké konkrétní učebnice či učební materiály využíváte při výuce technických předmětů?
(pozn. autora: seznam literatury, kterou využívají vyučující ve výuce vybraných stavebních předmětů – Obnova budov, Dějiny architektury, Pozemní stavitelství, Příprava a provoz stavby, Odborné kreslení)

- Technologie renovace budov - Ing. Oto Makýš PhD. 2004
- Architektura - Lexikon architektonických prvků a stavebního řemesla - Ševců Jan. 2012
- Naše stavební památky - Jaroslav Herout, Eva Smrčinová. 2008
- Pozemní stavitelství – Václav Hájek a kol. 2007
- Dějiny stavitelství - Bukovský Jan. 2001
- Nauka o pozemních stavbách - Ing. Jarmila Klimešová. 2007
- Příprava a provoz stavby II, pro SPŠ a SOŠ stavební – Měšťanová D. a kolektiv, Tománková J.
- Odborné kreslení, pro 1. a 2. ročník SPŠ stavebních – Ing. arch. Vladimír Cibulka. 2012
- Stavební konstrukce pro 2. a 3. ročník SOU – Antonín Doseděl. 1998
- Pozemní stavitelství v kresbách, pro 1. až 4. ročník SPŠ stavebních – Josef Michálek. rok neuveden
- Dřevěné a kovové konstrukce, pro SPŠ stavební – Petra Kuklík, Jiří Studnička. 2006
- Cvičení z pozemního stavitelství pro 1. a 2. ročník, Konstrukční cvičení pro 3. a 4. ročník SPŠ stavebních – Jan Novotný. 2007

VYHODNOCENÍ DOTAZNÍKU PRO UČITELI

- **Tabulkové zpracování** (celkem = celkem dotázaných)

OTÁZKA			Celkem	18
			Počet	%
1	Současná výuka Památkové péče je dle Vašeho názoru:	Nadbytečná	1	5,6
		Nastavena tak akorát	11	61,1
		Nedostatečná	5	27,8
		Jiná	1	5,6

Jiná: nevyučuje se, pouze ve volitelném předmětu

2	Současná povědomost středoškolských žáků studujících obor Stavebnictví o památkové péči je dle Vašeho názoru:	Na velmi nízké úrovni.	6	33,3
		Pomalu se začíná zlepšovat i díky zaměřením věnujícím se Obnově budov či Památkové péči, je to však stále dlouhá cesta.	9	50
		Někteří žáci jsou na tom velmi dobře, co se týče vědomostí v oblasti péče o památky.	2	11,1
		Jiná	1	5,6

Jiná: Obecně bez znalostí

3	Zájem současných žáků o památkovou péči je dle Vašeho názoru:	Současné žáky památková péče moc nezajímá.	2	11,1
		Mezi žáky by se mohli najít jedinci zajímaví se o památkovou péči, jedná se ale spíše o jednotlivce.	15	83,3
		Stále více se objevují žáci projevující zájem o památkovou péči a obnovu památek jako takových.	1	5,6
		Jiná	0	0

4	Bylo by dle vašeho názoru vhodné zařadit Obnovu památek mezi zaměření oboru Stavebnictví na středních průmyslových a odborných školách?	Není to moc vhodné, zaměření je příliš úzké, žáci potřebují mít o stavebnictví všeobecné znalosti. Tomuto zaměření se mohou věnovat v rámci studia na vysokých školách.	5	27,8
		Nejsem proti zaměření Obnovy památek na střední školy, pokud však předměty zaměřené čistě na Stavebnictví zůstanou ve výuce jako stěžejní.	7	38,9
		Pokud ve výuce zůstanou základní znalosti ze stavebnictví, nebyl/a bych proti zařazení Obnovy památek mezi zaměření oboru Stavebnictví na středních školách. Takto mohou již ze střední školy vycházet odborníci na památkovou péči.	6	33,3
		Jiná	0	0

5	Pokud by se vyučovaly předměty zaměřené na Obnovu památek:	Těmto předmětům bych se věnovat nechtěl/a. Tato problematika mi není blízká.	4	22,2
		Nejsem si jist/a zda bych chtěl/a vyučovat předměty zaměřené na Obnovu památek. Vyučuji své standardní předměty a bylo by náročné to měnit.	2	11,1
		Problematika Památkové péče a Obnovy památek jako takových mě zajímá a chtěl/a bych tyto předměty vyučovat.	10	55,6
		Jiná	2	11,1

Jiná: V rámci samostatného bloku předmětu Pozemní stavitelství přednáším základy obnovy budov Památky jsou to jediné kvalitní, co nám ještě z kultury zůstalo, proto je musíme chránit.

6	Jaké výhody by dle Vašeho názoru mohl mít absolvent studia Obnovy památek?	Mnoho výhod nevidím – považuji úzké zaměření studia spíše za nevýhodu při budoucím hledání uplatnění.	2	11,1
		Šance absolventa pro uplatnění na trhu práce jsou podobné jako absolventů jiných zaměření oboru Stavebnictví.	9	11,1
		Výhodou je fakt, že na trhu práce e v současnosti velká poptávka po kvalifikovaných odbornících v oblasti památkové péče. Pro žáka bude také snazší dostat se na vysokou školu v oboru Architektura či Památková péče.	5	27,8
		Jiná	2	11,1

Jiná: Spíš než žáci jsou potřeba řemeslníci. Studentů všeho druhu je nadbytek.

Obecně záleží na schopnosti absolventa dobrat se hlubokých znalostí (platí pro všechny profese).

7	Jaké učební metody by bylo vhodné zařadit, pokud by byl vyučován předmět Obnova památek? (zaškrtněte vše, co považujete z vhodné)	Frontální výuka doplněná o vhodné učebnice.	4	22,2
		Power–pointové prezentace s doprovodnými obrázky a krátkými tematickými videi.	10	55,6
		Projektová výuka, kdy by žáci ve skupinách řešili společné projekty – např. projekt obnovy menší stavby.	12	66,7
		Samostatné úkoly zaměřené na procvičení nabytých znalostí v podobě zpracovávání výkresových dokumentací.	8	44,4
		Samostatné úkoly zaměřené na procvičení nabytých znalostí v podobě zpracovávání textových dokumentů – např. stavebně – historického průzkumu.	7	38,9
		Exkurze na památkách, které jsou v rekonstrukci.	15	83,3
		Jiná	2	11,1

Jiná: Kombinace všech bodů – teorie, exkurze, praxe a řešení zadaných úloh jsou vzájemně nezastupitelné.

V rámci klasické látky vždy provázet i s historií, ukázat vývoj a jeho logiku.

8. Napadají Vás další poznatky, myšlenky či nápady ve spojitosti s výukou Obnovy památek na středních průmyslových školách?

- Dle mého názoru velký objem práce absolventů budou rekonstrukce obecně včetně památek. Téma by se mělo provázat s již existujícími předměty, nikoli se vyčleňovat. Je třeba znát vývoj a logiku konstrukcí a materiálů, na které moderní stavitelství navazuje.
- Problémem je malý důraz na výuku stavební fyziky a nedostatečná znalost stavebních materiálů. V populaci je nízké povědomí o historických souvislostech. Dalším problémem je nepřehlednost legislativy spojené s památkovou péčí. Největší problém vidím v malém množství stavebních odborníků schopných vyučovat tento předmět.
- Předmět je dobrý, jen pro nadané žáky, kteří už mají rozhled a předpoklady pro rozeznání

VYHODNOCENÍ DOTAZNÍKU PRO ŽÁKY SOŠ JAROV

- **Tabulkové zpracování** (celkem = celkem dotázaných)

OTÁZKA			Celkem	26
			Počet	%
1	Památky jsou dle mého názoru:	Budovy, jejichž význam je přeceňován, ubírají prostor moderní architektuře.	0	0
		Budovy, které nesou paměť a umění doby, měly by být zachovány v maximální možné míře.	18	69,2
		Budovy, u kterých je vyvíjena až příliš úzkostlivá snaha o zachování, některé by se měly uchovat, jiné by měly ustoupit nové době.	8	30,3
		Jiná	0	0
2	Památkové péči:	se chci věnovat maximálně jako turista.	10	38,6
		bych se chtěl/a věnovat naplno ve svém budoucím povolání.	0	0
		bych se rád věnoval/a spíše okrajově v rámci výuky stavebních předmětů.	8	30,8
		Jiná	2	7,7
Zdržel se			1	3,8
Jiná: Nemám o památkovou péči zájem. Pokud by byla příležitost, tak ano.				
3	Kdybych se v budoucnu věnoval/a památkové péči:	Hledal/a bych pro staré budovy nový účel.	4	15,4
		Snažil/a bych se je navrátit do původní podoby a otevřela je návštěvníkům třeba jako muzeum.	8	30,8
		To se nestane.	14	53,8
		Jiná	0	0
4	Váš názor na studium zaměřené na obnovu památek:	Nevadilo by mi studovat Obnovu památek, myslím, že je to v současnosti velmi důležité a aktuální téma.	3	11,5
		Památkové péči bych se klidně věnoval/a , ale spíše jako součásti předmětu o architektuře.	13	50
		Památky mě příliš nezajímají.	10	38,5
		Jiná	0	0
5	Mé znalosti v oblasti památkové péče:	Historické památkové objekty se mi líbí, nic moc o nich ale zatím nevím, líbilo by se mi dozvědět se o nich více.	15	57,7
		Již o nich něco vím, nějakou dobu se jimi zabývám a navštěvuji je.	2	7,7
		Raději se podívám na moderní stavby .	8	30,8
		Jiná	1	3,8

Jiná: Zajímají mě moderní i historické památkové objekty.

6	Na pražském Staroměstském náměstí kdysi stála gotická radnice, jejíž součástí byla i věž s Orlojem. Dnes je zde malý park. Co by mělo být na tomto místě?	Rád bych zde viděl/a něco nového, moderního, co dodá náměstí moderní jiskru.	3	11,5
		Měla by se sem navrátit původní gotická radnice, tak, jak to bylo původně.	11	42,3
		Nechal/a bych tam park s lavičkami a stánky s dobrotami.	12	46,2
		Jiná	0	0

7	V rámci výuky bych preferoval/a (zakroužkujte vše, co je podle vás užitečné v rámci výuky)	hodně exkurzí	25	96,2
		teorii doplněnou o obrázky	8	30,8
		Navštěvování památek, které se rekonstruují	15	57,7
		Videa o rekonstrukcích a obnově památek	9	34,6
		Další nápady	0	0

8	Za památky považuji (zakroužkujte vše, co jsou podle vás památky):	HRADY	25	96,2
		OBJEKTY LIDOVÉ ARCHITEKTURY	9	34,6
		ZÁMKY	26	100
		KOSTELY	25	96,2
		SLAVNÉ MODERNÍ STAVBY	12	46,2
		MLÝNY, HAMRY	14	53,8
		HISTORICKÁ JÁDRA MĚST/VESNIC	19	73,1
		HRADBY	21	80,8
STARŠÍ MĚSTSKÉ DOMY	16	61,5		

9	Kdybych se věnoval/a památkové péči, chtěl/a bych dělat:	Kastelána/ku na zámku nebo hradu.	1	3,8
		Chtěl/a bych se jim věnovat spíše teoreticky – fotit je, shánět o nich informace, psát o nich různé publikace.	9	34,6
		Chtěl/la bych se věnovat rekonstrukcím stavebních památek.	14	53,8
		Jiná	0	0
Zdrželi se			2	7,8

10. Jsou nějaké památky ve tvém městě/ vesnici nebo blízkém okolí?

- Pražský hrad 6x
- Karlův most 3x
- Orloj 2x
- Hamr na Jezeře 2x
- Zámek Štířín 2x
- Chotkovský palác
- Dolnolukavický zámek
- kostel sv. Jiří (Horní Slavkov)
- Pomník bitvy u Lipan
- Socha Arnošta z Pardubic
- Zámek Loučeň
- Katedrála sv. Víta
- Staroměstská radnice
- Staroměstské náměstí
- Václavské náměstí
- Tančící dům
- Prašná brána
- Vyšehrad
- Kostel Nanebevzetí Panny Marie
- Dlaskův statek
- Boučkův statek
- Hrad Kost
- Obec Husice
- Modletický zámek
- Pivovar Velké Popovice
- Říčanský hrad
- Památník Josefa Lady v Hrusicích
- Kostel Panny Marie Sněžné ve Velkých Popovicích
- Libušin hrádek